

BIRTA

LÍFEYRISSJÓÐUR

ÁRSREIKNINGUR 2020

EFNISYFIRLIT ÁRSREIKNINGS

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra	2
Áritun óháðs endurskoðanda	5
Yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2020	8
Efnahagsreikningur 31. desember 2020	9
Sjóðstreymi árið 2020	10
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar	11
Skýringar	12
Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring	39
Ófjárhagsleg upplýsingagjöf og stjórnarháttayfirlýsing - óendurskoðað	50
Kennitölur - fimm ára yfirlit	57
Samtryggingardeild	61
Séreignardeild og tilgreind séreign	64
Financial Statements 2020	67

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Starfsemi sjóðsins

Birta lífeyrissjóður starfar á grundvelli samþykktu og samkvæmt lögum nr. 129/1997, um skylduþryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Einnig starfar lífeyrissjóðurinn á grundvelli samkomulags stéttarféлага og atvinnurekenda frá 19. maí 1969 með síðari breytingum. Hlutverk Birtu lífeyrissjóðs er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins og með hliðsjón af lögum um skylduþryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Meðfylgjandi skýrsla stjórnar er birt samkvæmt lögum um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Samþætt reikningskil sjóðsins samanstanda af ársreikningi, ársskýrslu og upplýsingum á heimasíðu sjóðsins.

Fjöldi sjóðfélaga, launagreiðenda og iðgjöld

Sjóðurinn starfar í þremur aðaldeildum, samtryggingardeild, séreignardeild og tilgreindri séreignardeild. Um áramót áttu 98.745 einstaklingar réttindi í samtryggingardeild. Á árinu 2020 greiddu 18.205 einstaklingar iðgjald til samtryggingardeildar og 5.703 launagreiðendur. Virkir sjóðfélagar, þ.e. sjóðfélagar sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins með reglubundnum hætti í mánuði hverjum, voru 16.014. Á árinu 2020 námu iðgjaldagreiðslur til samtryggingardeildar 17.193 millj. kr. Í árslok 2020 áttu 30.543 einstaklingar réttindi í séreignardeild. Virkir sjóðfélagar í séreignardeild á árinu 2020 voru 2.452. Á árinu 2020 námu iðgjaldagreiðslur til séreignardeildar, fyrir réttindaflutninga og endurgreiðslur, 868 millj. kr. sem er hækkun um 2% frá fyrra ári. Í árslok 2020 áttu 1.561 einstaklingur réttindi í tilgreindri séreignardeild. Virkir sjóðfélagar í tilgreindri séreignardeild á árinu 2020 voru 1.568. Á árinu 2020 námu iðgjaldagreiðslur til tilgreindrar séreignardeildar, fyrir réttindaflutninga og endurgreiðslur 491 millj. kr.

Fjöldi lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslur

Á árinu nutu 15.300 lífeyrisþegar að meðaltali lífeyrisgreiðslna úr samtryggingardeild að fjárhæð 12.701 millj. kr. Lífeyrisþegum fjölgaði um 5% á árinu. Lífeyrisbyrði sjóðsins, þ.e. lífeyrisgreiðslur í hlutfalli af iðgjaldagreiðslum, nam 73,8% samanborið við 65,2% árið áður. Lögbundið framlag sjóðsins til starfsendurhæfingarsjóðs nam 111 millj. kr. Lífeyrisgreiðslur séreignardeildar námu 996 millj. kr. og lífeyrisgreiðslur tilgreindrar séreignar námu 29,1 millj. kr. á árinu.

Fjárfestingartekjur og rekstrarkostnaður

Hreinar fjárfestingartekjur námu 55.268 millj. kr. samanborið við 53.439 millj. kr. árið áður. Rekstrarkostnaður sjóðsins, þ.e. skrifstofu- og stjórnunarkostnaður nam 772 millj. kr. samanborið við 717 millj. kr. árið áður. Rekstrarkostnaður í hlutfalli af meðalstöðu eigna er 0,16% en var 0,17% árið 2019. Fjöldi stöðugilda á árinu var 27,8 og nam heildarfjárhæð launa 464 millj. kr., þar af voru launatengd gjöld 86,4 millj. kr.

Hrein eign til greiðslu lífeyris

Hrein eign samtryggingardeildar til greiðslu lífeyris nam 472.090 millj. kr. í árslok samanborið við 414.607 millj. kr. árið áður. Hrein eign séreignardeildar nam 17.742 millj. kr. samanborið við 16.462 millj. kr. árið áður. Hrein eign tilgreindrar séreignar nam 1.562 millj. kr. í árslok samanborið við 960 millj. kr. árið áður. Samanlagðar eignir samtryggingardeildar, séreignardeildar og tilgreindrar séreignardeildar námu því 491.394 millj. kr. í árslok 2020 en 432.029 millj. kr. í árslok 2019.

Ávöxtun

Nafnávöxtun sjóðsins á árinu 2020 var 12,54% sem samsvarar 8,75% raunávöxtun samanborið við 11,06% raunávöxtun á árinu 2019. Meðalraunávöxtun samtryggingardeildar síðustu 5 ára er 5,01% og síðustu 10 ára 5,53%.

Tryggingafræðileg úttekt

Tryggingafræðileg úttekt miðað við árslok 2020 sýnir að heildarskuldbindingar sjóðsins voru 0,41% umfram heildareignir en voru 1,81% umfram heildareignir í árslok 2019. Við úttektina er miðað við að ávöxtun eigna sjóðsins á næstu áratugum verði 3,5% umfram hækkun vísitölu neysliverðs. Nánari upplýsingar um tryggingafræðilega stöðu má sjá í sérstöku yfirliti í ársreikningi og í skýringu 16.

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

Atburðir eftir lok reikningsárs

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hafa ekki orðið neinir atburðir sem hafa haft verulega þýðingu á fjárhagslega stöðu sjóðsins á reikningsskiladegi. Vakin er athygli á að samkvæmt forsendum gildandi fjárfestingastefnu geta breytingar á eignum á milli mánaða verið 0,8% sem rekja má til óvissu á eignamörkuðum á hverjum tíma. Covid-19 faraldurinn og mögulegt eldgos á Reykjanesskaga teljast til atburða sem geta áhrif á eignir og falla undir ofangreinda 0,8% óvissu á milli mánaða. Bæði tryggingafræðileg staða Birtu sem og sjóðstreymi benda til þess að sjóðurinn getur staðið af sér tímabundna lækkun á eignamörkuðum og er vísað til skýringar 19 því til stuðnings.

Stjórnarhættir og áhættustýring

Stjórn lífeyrissjóðsins hefur sett sér starfsreglur og er þar leitast við að fylgja gildandi "Leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja". Leiðbeiningarnar eru aðgengilegar á vef Viðskiptaráðs Íslands www.vi.is. Sjóðurinn fylgir leiðbeiningunum í meginatriðum og hefur samkvæmt samþykktum skipulagt sérstakar valnefndir. Stjórnarháttayfirlýsing sjóðsins felur ekki í sér greiningu á umhverfis- og félagslegum þáttum sem gert er grein fyrir í skýringum ársreiknings og ársskýrslu. Stjórn leggur reglulega mat á árangur og kemur slíkum upplýsingum á framfæri við valnefnd. Frekari upplýsingar um stjórn og stjórnarhætti er að finna í sérstakri yfirlýsingu stjórnar í skýringu 20 í ársreikningnum.

Sjóðurinn hefur sett sér sérstaka áhættustefnu sem staðfest er af stjórn og er hún aðgengileg á vef sjóðsins. Markmið hennar er að auka öryggi í starfsemi sjóðsins. Stefnan byggir á skilgreiningu á áhættustýringu sem felst í leiðum til að greina, meta, vakta og stýra áhættu í rekstri sjóðsins. Áhætta í starfseminni er skilgreind til samræmis við skilgreiningu í reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða, sem hætta á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði og fellur undir einn eða fleiri af þeim áhættuþáttum sem lífeyrissjóðurinn skilgreinir. Sjá nánar í skýringu 19 í ársreikningnum.

Upplýsingastarf

Birta lífeyrissjóður birtir tímanlega fyrir ársfund sjóðsins auglýsingu í dagblöðum þar sem gerð er grein fyrir starfsemi og ársreikningi fyrir liðið ár. Sjóðurinn sendir greiðandi sjóðfélögum hálfárslega yfirlit yfir móttækin iðgjöld ásamt útreikningi á áunnum lífeyrisréttindum og gerir sjóðfélögum mögulegt að reikna væntanlegan lífeyrisrétt með sérstakri reiknivél á heimasíðu sjóðsins. Á ársfundi sjóðsins á liðnu ári var m.a. gerð grein fyrir skýrslu stjórnar, ársreikningi, fjárfestingarstefnu og tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins. Á vefsíðu sjóðsins www.birta.is má nálgast almennar upplýsingar um sjóðinn og starfsemi hans.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Stjórn hefur markað þá stefnu að mikilvægi samfélagslegs hlutverks sjóðsins er haft að leiðarljósi í starfsemi hans. Ítarlega er gerð grein fyrir þeim viðmiðum sem sjóðurinn hefur sett sér um ófjárhagslegar upplýsingar í skýringu 20 í ársreikningi og í ársskýrslu sem gerð er í samræmi við alþjóðlegan GRI staðal og ætlað er að uppfylla ákvæði 66. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga. Þar er í ár sérstaklega gerð grein fyrir áhrifum Covid-19 á rekstur og efnahag sjóðsins. Við fjárfestingarárvarðanir er gætt að því að fyrirtæki fylgi viðurkenndum viðmiðum um góða stjórnarhætti og viðskiptasiðferði.

Áhrif óvissu í ytra starfsumhverfi

Birta lífeyrissjóður er langtímafjárfestir og hugmyndafræði sjóðsins gengur út á að dreifa eignum og takmarka þannig áhættu. Markmiðið er að taka meðvitaða áhættu sem skilar sjóðnum virðisauka í samræmi við þá áhættu sem tekin er. Eðli málsins samkvæmt býr sjóðurinn við varanlega óvissu sem óhjákvæmilega felst í því að safna eignum á móti skuldbindingum. Ítarlega er gerð grein fyrir mögulegum breytingum á helstu forsendum í næmnigreiningu í skýringu 19 og í sérstakri umfjöllun um áhættustýringu í ársskýrslu.

Væntanleg þróun sjóðsins og framtíðarhorfur

Birta lífeyrissjóður mun eftir sem áður leitast við að ávaxta eignir í samræmi við fjárfestingarstefnu sjóðsins sem aðgengileg er á heimasíðu sjóðsins. Í fjárfestingastefnu er gerð grein fyrir efnahagshorfum og aðstæðum á mörkuðum. Iðgjöld lækka á milli ára sem rekja má til Covid-19 áhrifa á atvinnumarkað og hefur lífeyrisbyrði hækkað nokkuð á milli ára sem telst til skammtímaþróunar. Með afnámi gjaldeyrishafta eykst geta sjóðsins til að dreifa áhættu á erlenda markaði. Erlendar eignir sem hlutfall af heild er 34,4% sbr. skýringu 21.

SKÝRSLA STJÓRNAR OG FRAMKVÆMDASTJÓRA

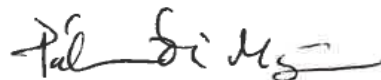
Stjórn og framkvæmdastjóri Birtu lífeyrissjóðs staðfesta hér með ársreikning sjóðsins með undirritun sinni.

Reykjavík, 25. mars 2021

Í stjórn Birtu lífeyrissjóðs

Hrönn Jónsdóttir
formaður

Pálmar Óli Magnússon
varaformaður

Davíð Hafsteinsson

Guðrún Elfa Hjörleifsdóttir

Guðrún Jónsdóttir

Hilmar Harðarson

Jón Kjartan Kristinsson

Þóra Eggertsdóttir

Ólafur Sigurðsson
framkvæmdastjóri

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Til stjórnar og sjóðfélaga Birtu lífeyrissjóðs

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Birtu lífeyrissjóðs fyrir árið 2020, að undanskilinni skýrslu stjórnar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2020, efnahag hans 31. desember 2020, breytingu á handbæru fé á árinu 2020 og tryggingafræðilegri stöðu 31. desember 2020, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álit okkar er í samræmi við skýrslu okkar til endurskoðunarnefndar.

Ársreikningurinn innifelur

- Skýrslu stjórnar og framkvæmdastjóra.
- Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2020.
- Efnahagsreikning 31. desember 2020.
- Sjóðstreymi árið 2020.
- Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu samtryggingardeildar.
- Skýringar, sem innifela helstu reikningskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra og skýring 20 um ófjárhagslega upplýsingagjöf er undanskilin endurskoðun, sbr. kafla um aðrar upplýsingar.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda.

Óhæði

Við erum óháð lífeyrissjóðnum samkvæmt ákvæðum laga um endurskoðendur og endurskoðun og siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Samkvæmt okkar bestu vissu, lýsum við yfir að önnur þjónusta sem við höfum veitt sjóðnum er í samræmi við ákvæði íslenskra laga og reglna og að við höfum ekki veitt þjónustu sem óheimilt er að veita samkvæmt ákvæðum 5.1. gr. Evrópureglugerðar nr. 537/2014.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar, þ.m.t. skýrsla stjórnar

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra og skýring 20 um ófjárhagslega upplýsingagjöf, sem lágu fyrir við áritun okkar.

Aðrar upplýsingar eru jafnframt ársskýrsla lífeyrissjóðsins. Ársskýrsla liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við búumst við að fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga, þ.m.t. skýrslu stjórnar og framkvæmdastjóra og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins ber okkur að yfirfara aðrar upplýsingar, sem tilgreindar eru hér að ofan, þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða skilning sem við höfum aflað við endurskoðunina eða ef svo virðist að verulegar rangfærslur séu í þeim. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Við höfum ekki greint atriði sem ber að greina sérstaklega frá.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Hvað varðar skýrslu stjórnar og framkvæmdastjóra höfum við, í samræmi við ákvæði 104. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006, yfirfarið að skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum lífeyrissjóðsins að meta hæfi hans til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning lífeyrissjóðsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa lífeyrissjóðinn upp eða hætta rekstri hans, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi lífeyrissjóðsins. Stjórnendum lífeyrissjóðsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hans til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg víska er mikil víska en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits lífeyrissjóðsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi lífeyrissjóðsins eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi hans. Ef við teljum að veruleg óvíska ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að lífeyrissjóðurinn verði ekki lengur rekstrarhæfur.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirbyggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

ÁRITUN ÓHÁÐS ENDURSKOÐANDA

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Önnur atriði samkvæmt ákvæðum laga og reglna

Kosning endurskoðanda

Við vorum kosin endurskoðendur á aðalfundi sjóðsins þann 9. maí 2017. Kosning okkar hefur verið endurnýjuð árlega á aðalfundi lífeyrissjóðsins og höfum við því verið endurskoðendur lífeyrissjóðsins samfelld í fjögur ár.

Reykjavík, 25. mars 2021

PricewaterhouseCoopers ehf.

Kristinn Kristinsson

löggiltur endurskoðandi

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS ÁRIÐ 2020

Sameiginlegt yfirlit samtryggingardeildar, séreignardeildar og tilgreindrar séreignardeildar

	Skýr.	2020	2019
IÐGJÖLD			
Iðgjöld sjóðfélaga		5.082.601	5.229.316
Iðgjöld launagreiðenda		13.484.085	13.952.544
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(39.085)	(28.269)
		18.527.601	19.153.591
Sérstök aukaframlög	3	181.653	182.222
		18.709.254	19.335.813
LÍFEYRIR			
	4		
Heildarfjárhæð lífeyris		13.725.894	12.264.019
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		111.214	113.425
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		4.586	6.486
Eftirlaun frá Tryggingarstofnun		(1.922)	(1.922)
		13.839.772	12.382.008
HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR			
	5		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5.1	39.349.497	38.052.668
Hreinar tekjur af skuldabréfum	5.3	15.419.081	15.222.330
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		185.967	193.528
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé		511.124	102.800
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		119.868	136.327
Ýmsar fjárfestingartekjur	6	0	6.204
Fjárfestingargjöld	7	(317.918)	(274.733)
		55.267.619	53.439.124
REKSTRARKOSTNAÐUR			
	8		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður		771.845	716.983
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		59.365.257	59.675.946
Hrein eign frá fyrra ári		432.028.797	372.352.851
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		491.394.054	432.028.797

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2020

Sameiginlegt yfirlit samtryggingardeildar, séreignardeildar og tilgreindrar séreignardeildar

	Skýr.	31.12.2020	31.12.2019
EIGNIR			
FJÁRFESTINGAR			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	9	233.249.249	189.674.972
Skuldabréf	10	242.862.061	227.145.906
Bundnar bankainnstæður		3.918.327	4.493.781
Aðrar fjárfestingar	11	12.640	13.640
		480.042.277	421.328.299
KRÖFUR	12		
Kröfur á launagreiðendur		2.617.130	2.905.961
Aðrar kröfur		23.960	24.156
		2.641.090	2.930.117
ÝMSAR EIGNIR			
Varanlegir rekstrarfjármunir	13	28.392	32.577
Handbært fé		9.207.472	8.283.657
Eignir samtals		491.919.231	432.574.649
SKULDIR			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur	14	103.865	102.283
Aðrar skuldir	15	421.313	443.570
		525.177	545.853
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		491.394.054	432.028.797
Hrein eign til greiðslu lífeyris greinist þannig			
Samtryggingardeild		472.089.575	414.606.722
Séreignardeild		17.742.143	16.462.297
Tilgreind séreignardeild		1.562.336	959.778
		491.394.054	432.028.797
Skuldbindingar utan efnahags	17		

SJÓÐSTREYMI ÁRIÐ 2020

Sameiginlegt yfirlit samtryggingardeildar, séreignardeildar og tilgreindrar séreignardeildar

	2020	2019
INNGREIÐSLUR		
Iðgjöld	19.005.964	18.743.519
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	306.823	397.435
Aðrar inngreiðslur	0	88.971
	19.312.787	19.229.926
ÚTGREIÐSLUR		
Lífeyrir	13.819.387	12.376.397
Rekstrarkostnaður	783.076	700.353
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	8.729	11.888
Aðrar útgreiðslur	49.612	0
	14.660.805	13.088.638
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	4.651.982	6.141.288
FJÁRFESTINGARHREYFINGAR		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	912.249	1.805.483
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(36.452.798)	(37.986.454)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	31.264.983	29.843.579
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	30.461.062	25.937.926
Keypt skuldabréf	(39.416.150)	(33.722.948)
Seld skuldabréf	8.439.215	11.591.278
Ný bundin innlán	(205.182)	(252.836)
Endurgreidd bundin innlán	780.636	9.849
	(4.215.985)	(2.774.121)
Hækkun á handbæru fé	435.998	3.367.166
Gengismunur af handbæru fé	487.818	5.510
Handbært fé í upphafi árs	8.283.657	4.910.980
Handbært fé í árslok	9.207.472	8.283.657

YFIRLIT UM TRYGGINGAFRÆÐILEGA STÖÐU SAMTRYGGINGARDEILDAR

EIGNIR	Skýr.	31.12.2020		Heildar- skuldbinding
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	
Hrein eign til greiðslu lífeyris		472.089.575	0	472.089.575
Mismunur á bókf. verði og núvirði skuldabréfa		(18.998.513)	0	(18.998.513)
Mismunur á bókf. verði og matsverði skráðra hlutabr.		(10.624.462)	0	(10.624.462)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(8.354.468)	(8.705.548)	(17.060.015)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	233.549.741	233.549.741
		434.112.133	224.844.194	658.956.327
SKULDBINDINGAR				
Ellilífeyrir		385.187.052	193.535.717	578.722.769
Örorkulífeyrir		24.921.334	17.363.251	42.284.585
Makalífeyrir		28.058.467	9.515.792	37.574.259
Barnalífeyrir		222.294	1.477.287	1.699.581
Fjölskyldulífeyrir		0	1.369.806	1.369.806
		438.389.146	223.261.853	661.650.999
Eignir umfram skuldbindingar	16	(4.277.014)	1.582.341	(2.694.673)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(3,25%)	0,79%	(1,81%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í lok árs		(0,98%)	0,71%	(0,41%)
EIGNIR				
		Áfallin skuldbinding	31.12.2019 Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		414.606.722	0	414.606.722
Mismunur á bókf. verði og núvirði skuldabréfa		(7.665.363)	0	(7.665.363)
Mismunur á bókf. verði og matsverði skráðra hlutabr.		(5.669.780)	0	(5.669.780)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(7.984.362)	(9.044.288)	(17.028.649)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	235.638.534	235.638.534
		393.287.217	226.594.246	619.881.464
SKULDBINDINGAR				
Ellilífeyrir		356.758.920	194.955.278	551.714.198
Örorkulífeyrir		23.060.228	17.309.029	40.369.257
Makalífeyrir		26.488.660	9.694.972	36.183.632
Barnalífeyrir		192.429	1.474.982	1.667.412
Fjölskyldulífeyrir		0	1.390.474	1.390.474
		406.500.238	224.824.736	631.324.973
Eignir umfram skuldbindingar	16	(13.213.020)	1.769.511	(11.443.509)
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		(7,07%)	1,78%	(3,86%)
Í hlutfalli af skuldbindingum í lok árs		(3,25%)	0,79%	(1,81%)

SKÝRINGAR

1. ALMENNAR UPPLÝSINGAR UM SJÓÐINN

Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri samkvæmt ákvæðum samþykktu sjóðsins.

Lífeyrissjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skylduþryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997. Einnig starfar lífeyrissjóðurinn á grundvelli samkomulags stéttarféлага og atvinnurekenda frá 19. maí 1969 og 12. desember 1995 og tryggir sambærileg lágmarksréttindi og þar greinir miðað við jafnar greiðslur iðgjalda í 40 ár. Lífeyrissjóðurinn skal ekki hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að sinna hlutverki sínu og er ekki heimilt að inna af hendi framlög í öðrum tilgangi.

Sjóðurinn skiptist í þrjár deildir, samtryggingardeild, séreignardeild og tilgreinda séreignardeild. Tilgreind séreignardeild byggist á kjarasamningum ASÍ og SA og var samþykktum sjóðsins breytt á aukaársfundi sjóðsins þann 22. júní 2017 til að heimila móttöku iðgjalds í tilgreinda séreignardeild. Heimilt var að ráðstafa hluta eða öllu iðgjaldi umfram 12% skylduframlag í tilgreinda séreign frá og með 1. júlí 2017. Tilgreind séreignardeild hefur eigin fjárfestingastefnu sem grundvallast á heimildum samtryggingardeildar til fjárfestinga.

Birta lífeyrissjóður er með aðsetur að Sundagörðum 2, 104 Reykjavík.

2. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR

2.1 Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum.

2.2 Starfsrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í þúsundum íslenskra króna, sem er bæði starfrækslugjaldmiðill og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins.

2.3 Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu. Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning lífeyrissjóðsins:

- i) Gangvirði óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum, sjá skýringu 9.
- ii) Tryggingafræðilega stöðu, sjá skýringu 16.

2.4 Iðgjöld

Iðgjöld eru færð til bókar þegar skilagreinar hafa borist sjóðnum, óháð því hvort þau eru greidd eða ekki. Ógreidd iðgjöld í árslok eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Áætlað er fyrir ógreiddum iðgjöldum samtryggingardeildar í árslok m.v. fyrri reynslu og eru þau eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsreikningi. Sérstök aukaframlög er hlutdeild launagreiðenda samkvæmt samþykktum sjóðsins.

Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er einnig fært undir liðinn sérstök aukaframlög. Iðgjöld í séreignarsjóð eru færð til bókar þegar þau hafa verið greidd til sjóðsins. Önnheimt iðgjöld eru færð til eignar með áföllnum vöxtum.

SKÝRINGAR

2. REIKNINGSSKILAADFERÐIR, FRH.

2.5 Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum myntum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í rekstur sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 7 um fjárfestingargjöld.

Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði. Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir. Í skýringu 5.2 má sjá breytingar á gangvirði 20 stærstu fjárfestinga sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 7 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknarir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Aðrar fjárfestingartekjur

Undir liðinn aðrar fjárfestingartekjur falla m.a. tekjur af fullnustueignum sjóðsins.

d) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færð fjárfestingargjöld og þóknarir til fjármálafyrirtækja vegna umsýslu og vörslugjalda. Í skýringu 7 er greint frá áætlaðri umsýsluþóknun vegna fjárfestinga sjóðsins í innlendum og erlendum verðbréfa- og framtakssjóðum.

2.6 Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað, þ.m.t. launakostnaður starfsmanna sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til. Frá rekstrarkostnaði dregst þóknun til sjóðsins vegna innheimtu gjalda fyrir stéttarfélög.

2.7 Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum, bundnum bankainnstæðum og öðrum fjárfestingum.

Við kaup er flokkun fjárfestinganna ákveðin og við hver reikningsskil er metin þörf á hvort að endurmeta beri flokkun sjóðsins á fjárfestingum sínum.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldin eru til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréfaeign, sem ákveðið hefur verið að halda til gjalddaga, eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og aðferð virkra vaxta.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í árslok en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu 18. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um þrepaskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

SKÝRINGAR

2. REIKNINGSSKILAAÐFERÐIR, FRH.

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði. Undir þennan flokk falla jafnframt útlán. Skuldabréf og útlán eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 18 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga í árslok.

e) Bundnar bankainnstæður

Undir bundnar bankainnstæður eru færð innlán í bönkum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða en sjóðurinn horfir á þessar bankainnstæður sem fjárfestingu en ekki sem handbært fé.

f) Aðrar fjárfestingar

Undir aðrar fjárfestingar eru færðar allar fjárfestingar sem ekki falla undir liði sem taldir eru upp hér að ofan. Í skýringu 11 er gerð nánari grein fyrir þessum lið.

2.8 Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færðar í afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Afskriftin er dregin frá viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

2.9 Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði og greinast þannig: Aðrar eignir eru afskrifaðar um 10-33%.

2.10 Handbært fé

Handbært fé og jafngildi þess er fært í efnahagsreikning á kostnaðarverði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstandur af óbundnum bankainnstæðum í erlendum gjaldmiðlum og íslenskum krónum.

3. SÉRSTÖK AUKAFRAMLÖG

	2020	2019
Aukafjárframlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði	181.653	182.222

SKÝRINGAR

4. LÍFEYRIR

Greiddur lífeyrir greinist þannig:	2020	2019
Ellilífeyrir	10.241.146	9.288.511
Örorkulífeyrir	1.545.853	1.436.518
Makalífeyrir	849.004	842.955
Barnalífeyrir	64.953	66.188
Samtals úr samtryggingardeild	12.700.957	11.634.172

Lífeyrir úr séreignardeild greinist þannig:

Lífeyrir	754.142	390.089
Ráðstöfun iðgjalda í séreign samkvæmt lögum nr. 40/2014	241.718	223.606
Samtals úr séreignardeild	995.860	613.694

Lífeyrir úr tilgreindri séreignardeild greinist þannig:

Lífeyrir	29.077	16.153
----------	--------	--------

Heildarfjárhæð lífeyris 13.725.894 12.264.019

Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris:

Kostnaður vegna örorkumats	4.586	6.443
Annar beinn kostnaður	0	43
	4.586	6.486

5. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

5.1 Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Hreinar tekjur í viðk. mynt	Áhrif gjaldmiðils	Samtals 2020	Samtals 2019
Innlend hlutabréf og sjóðir	12.243.871	564	12.244.434	10.554.178
Erlend hlutabréf	79	3.669.190	3.669.269	5.608.622
Innlend hlutdeildarskírteini	235.580	0	235.580	(433.371)
Erlend hlutdeildarskírteini	166.622	23.033.592	23.200.214	22.323.240
	12.646.152	26.703.345	39.349.497	38.052.668

SKÝRINGAR

5. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR, FRH.

5.2 Hreinar tekjur af 20 stærstu eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2020	Hreinar tekjur* samtals 2020	Hreyfingar**	Bókfært verð 31.12.2019	Hreinar tekjur* samtals 2019
Vanguard Global Stock	27.446.882	4.924.979	(133.021)	22.654.924	5.325.162
Marel hf.	15.574.741	3.764.841	(1.513.849)	13.323.749	6.332.143
Vanguard Emerging Market	13.454.831	2.624.664	8.916	10.821.251	1.802.505
Vanguard European Stock	11.379.397	1.188.805	25.998	10.164.593	2.269.268
Vanguard US 500 Stock	6.679.464	1.517.257	(1.017.950)	6.180.156	1.629.671
Janus Henderson GI Equity Fund	6.408.222	1.455.857	444.172	4.508.194	296.389
Skagen Global	5.980.491	889.346	2.406.097	2.685.048	700.310
Wellington Global Quality Gr.	5.871.516	1.247.160	2.113.238	2.511.118	672.202
Guardcap Global Equity	5.727.952	598.245	5.129.707	0	0
Össur hf.	5.710.066	402.418	(104.441)	5.412.089	2.463.928
Arion banki hf.	4.887.386	877.132	1.733.020	2.277.234	368.649
Jupiter Global	4.853.568	839.301	0	4.014.267	987.329
Schroder QEP Global Quality	4.750.777	565.544	25.899	4.159.333	956.437
Hagar hf.	4.673.120	1.285.883	(74.310)	3.461.546	(75.957)
Eyrir Invest hf.	3.336.832	454.347	(46.031)	2.928.516	1.469.471
Festi hf. (áður N1 hf.)	3.308.089	847.194	138.157	2.322.738	252.984
Katla Fund Global Value	2.875.437	446.238	(13.579)	2.442.778	596.483
Síminn hf.	2.798.934	959.435	(86.001)	1.925.500	614.575
Tryggingamiðstöðin hf.	2.782.354	971.271	0	1.811.083	564.440
Eimskip hf.	2.770.269	757.904	(124.857)	2.137.222	(267.336)
Aðrir	91.978.920	12.731.675		83.933.631	11.094.014
	233.249.249	39.349.497	8.911.166	189.674.972	38.052.668

* Hreinar tekjur samanstanda af innlestum og óinnlestum gangvirðisbreytingum, gjaldeyrisbreytingum og arðgreiðslum.

** Hreyfingar samanstanda af kaupum, sölu og mótteknum arðgreiðslum.

SKÝRINGAR

5. HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR, FRH.

5.3 Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig:

Skuldabréf flokkuð sem haldið til gjalddaga	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2020	Samtals 2019
Ríkisskuldabréf	1.011.036	0	0	1.011.036	859.696
Íbúðalánasjóður	2.778.661	0	0	2.778.661	2.518.640
Önnur skuldabréf með ábyrgð ríkisins	153.543	91.746	0	245.289	259.974
Skuldabréf sveitarfélaga	826.075	0	0	826.075	738.150
Skuldabréf lánastofnana	280.160	0	0	280.160	236.577
Skuldabréf eignaleiga	94.343	0	0	94.343	92.525
Skuldabréf fyrirtækja	1.169.528	57.181	0	1.226.709	1.777.157
Sjóðfélagalán	3.330.438	0	(285.997)	3.044.442	1.771.190
Önnur veðlán	3.112.792	0	(269.985)	2.842.807	2.237.810
	12.756.576	148.927	(555.982)	12.349.521	10.491.719

Skuldabréf flokkuð á gangvirði	Gangvirðisbreyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2020	Samtals 2019
Ríkisskuldabréf	796.228	0	0	796.228	2.174.061
Íbúðalánasjóður	991.872	0	0	991.872	1.245.247
Skuldabréf sveitarfélaga	428.194	0	0	428.194	494.756
Skuldabréf lánastofnana	542.346	0	0	542.346	611.079
Skuldabréf eignaleiga	(242)	0	0	(242)	0
Skuldabréf fyrirtækja	184.988	28.543	0	213.530	114.261
Önnur veðlán	97.632	0	0	97.632	91.207
	3.041.017	28.543	0	3.069.560	4.730.611

Samtals tekjur af skuldabr.	15.797.594	177.470	(555.982)	15.419.081	15.222.330
------------------------------------	------------	---------	-----------	------------	------------

6. ÝMSAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

	2020	2019
Tekjur vegna fullnustueigna	0	6.204

SKÝRINGAR

7. FJÁRFESTINGARGJÖLD

	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	6.310	6.310	732.136	0,86%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	4.059	4.059	540.464	0,75%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	173.703	173.703	6.988.159	2,49%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	517.081	517.081	102.855.025	0,50%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	453.857	453.857	17.862.808	2,54%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	58.389	0	58.389	-	-
Vörslupóknarir	33.478	0	33.478	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistar eignastýringar	206.981	0	206.981	41.628.662	0,50%
Önnur fjárfestingargjöld	19.069	0	19.069	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	317.918	1.155.011	1.472.929	170.607.254	0,86%

	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2019					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	5.446	5.446	583.362	0,93%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	2.935	2.935	364.916	0,80%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	199.005	199.005	6.940.322	2,87%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	513.510	513.510	93.792.010	0,55%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	303.685	303.685	14.190.780	2,14%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	63.350	0	63.350	-	-
Vörslupóknarir	35.303	0	35.303	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistar eignastýringar	175.737	0	175.737	40.686.277	0,43%
Önnur fjárfestingargjöld	342	0	342	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	274.733	1.024.581	1.299.314	156.557.667	0,83%

SKÝRINGAR

7. FJÁRFESTINGARGJÖLD, FRH.

Samtryggingardeild	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Fjárfestingargjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	100	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	169.658	169.658	6.786.927	2,50%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	503.754	503.754	100.477.478	0,50%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	453.857	453.857	17.862.808	2,54%
Kaup- og sölupóknar vegna verðbréfaviðskipta	57.815	0	57.815	-	-
Vörslupóknar	33.478	0	33.478	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistar eignastýringar	206.981	0	206.981	41.628.662	0,50%
Önnur fjárfestingargjöld	19.069	0	19.069	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	317.344	1.127.268	1.444.613	166.755.974	0,87%

Fjárfestingargjöld 2019	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Fjárfestingargjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	100	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	372	372	56.910	0,65%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	197.256	197.256	6.865.137	2,87%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	502.101	502.101	91.642.874	0,55%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	303.685	303.685	14.190.780	2,14%
Kaup- og sölupóknar vegna verðbréfaviðskipta	63.245	0	63.245	-	-
Vörslupóknar	35.303	0	35.303	-	-
Umsýslupóknun vegna útvistar eignastýringar	175.737	0	175.737	40.686.277	0,43%
Önnur fjárfestingargjöld	342	0	342	-	-
Fjárfestingargjöld samtals	274.627	1.003.414	1.278.041	153.442.077	0,83%

SKÝRINGAR

7. FJÁRFESTINGARGJÖLD, FRH.

Séreignardeild Innlánsleið	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfavíðskipta	0	0	0		-
Vörslupóknarir	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	0	0	0	0	0,00%

	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2019					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfavíðskipta	0	0	0		-
Vörslupóknarir	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistunar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	0	0	0	0	0,00%

SKÝRINGAR

7. FJÁRFESTINGARGJÖLD, FRH.

Séreignardeild Skuldabréfaleið	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samts	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	2.427	2.427	120.721	2,01%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	522	0	522		-
Vörslupóknarir	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	522	2.427	2.949	120.721	2,44%

Séreignardeild Skuldabréfaleið	Bein fjárfestingar- gjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingar- gjöld	Fjárfestingar- gjöld samts	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2019					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	1.049	1.049	45.111	2,33%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	51	0	51		-
Vörslupóknarir	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	51	1.049	1.101	45.111	2,44%

SKÝRINGAR

7. FJÁRFESTINGARGJÖLD, FRH.

Séreignardeild Blönduð leið	Áætluð og		Fjárfestingar- gjöld samts	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
	Bein fjárfestingar- gjöld	reiknuð fjárfestingar- gjöld			
Fjárfestingargjöld 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	4.154	4.154	387.878	1,07%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	2.707	2.707	320.088	0,85%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	1.619	1.619	80.512	2,01%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	12.928	12.928	2.055.699	0,63%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfiðskipta	49	0	49		-
Vörslupóknarir	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	49	21.408	21.457	2.844.177	0,75%

Fjárfestingargjöld 2019	Áætluð og		Fjárfestingar- gjöld samts	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingar- gjalda alls af meðaleign
	Bein fjárfestingar- gjöld	reiknuð fjárfestingar- gjöld			
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	4.504	4.504	416.578	1,08%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	1.693	1.693	175.801	0,96%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	700	700	30.074	2,33%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	11.175	11.175	1.952.546	0,57%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfiðskipta	43	0	43		-
Vörslupóknarir	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	43	18.072	18.115	2.574.999	0,70%

SKÝRINGAR

7. FJÁRFESTINGARGJÖLD, FRH.

Tilgreind séreignardeild	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Fjárfestingargjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2020					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	2.155	2.155	344.157	0,63%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	1.352	1.352	220.376	0,61%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	400	400	321.848	0,12%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	4	0	4		-
Vörslupóknarir	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	4	3.907	3.910	886.381	0,44%

Tilgreind séreignardeild	Bein fjárfestingargjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	Fjárfestingargjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign
Fjárfestingargjöld 2019					
Vegna innlendra verðbréfasjóða	0	942	942	166.683	0,57%
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða	0	870	870	132.205	0,66%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	234	234	196.591	0,12%
Vegna erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og sölupóknarir vegna verðbréfaviðskipta	11	0	11		-
Vörslupóknarir	0	0	0		-
Umsýslupóknun vegna útvistar eignastýringar	0	0	0	0	0,00%
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0		-
Fjárfestingargjöld samtals	11	2.046	2.057	495.479	0,42%

SKÝRINGAR

8. SKRIFSTOFU- OG STJÓRNUNARKOSTNAÐUR

	2020	2019
Laun og launatengd gjöld	464.174	435.447
Endurskoðun	6.896	8.101
Innri endurskoðun	3.722	5.288
Tryggingarstærðfræðingur	3.887	3.615
Lögfræðikostnaður	8.565	5.360
Almannatengsl og markaðsmál	8.971	4.112
Greiningar	2.961	5.974
Aðkeypt tölvuþjónusta	8.170	5.620
Rekstur upplýsingakerfa	139.838	145.546
Rekstur húsnæðis	42.053	41.030
Eftirlitsgjöld FME	23.826	23.916
Umboðsmaður skuldara	5.220	4.656
Landssamtök lífeyrissjóða	11.145	10.362
Afskriftir	12.914	9.843
Annar skrifstofukostnaður	113.713	93.326
Endurgreiðslur vegna innheimtu fyrir stéttarfélög	(84.210)	(85.215)
	<u>771.845</u>	<u>716.983</u>

Stöðugildi hjá sjóðnum voru að meðaltali 27,8 á árinu samanborið við 27,0 á árinu 2019.

SKÝRINGAR

8. SKRIFSTOFU- OG STJÓRNUNARKOSTNAÐUR, FRH.

Heildarlaun, hlunnindi og þóknanir til stjórnar, endurskoðunarnefndar og lykilstjórnenda sundurliðast þannig:

	2020	2019
Stjórn		
Hrönn Jónsdóttir, formaður	2.026	1.257
Pálmar Óli Magnússon, varaformaður	1.665	1.257
Davíð Hafsteinsson	1.305	1.257
Guðrún Elfa Hjörleifsdóttir	1.305	1.257
Guðrún Jónsdóttir	1.305	1.257
Hilmar Harðarson	1.305	954
Jón Kjartan Kristinsson	722	0
Þóra Eggertsdóttir	722	0
Ingibjörg Ólafsdóttir, fyrrv. formaður	1.166	2.341
Jakob Tryggvason, fyrrv. varaformaður	875	2.057
Gylfi Ingvarsson, fyrrv. stjórnarmaður	0	409
Varamenn	1.673	1.882
	<u>14.066</u>	<u>13.928</u>

Endurskoðunarnefnd

Sigríður Ármannsdóttir, formaður endurskoðunarnefndar	850	580
Davíð Halldórsson, stjórnarmaður	600	580
Jóhanna María Einarsdóttir	250	0
Rósa Steingrímsdóttir, fyrrv. formaður	550	1.160
	<u>2.250</u>	<u>2.320</u>

SKÝRINGAR

8. SKRIFSTOFU- OG STJÓRNUNARKOSTNAÐUR, FRH.

Stjórnendur	2020	2019
Ólafur Sigurðsson, framkvæmdastjóri	27.570	26.178
Lögfræðingur og staðgengill framkvæmdastjóra	23.886	22.436
Áhættustjóri	21.271	21.017
Forstöðumaður eignastýringarsviðs	24.012	21.814
	<u>96.739</u>	<u>91.445</u>

Inni í launum stjórnenda eru hvers konar starfstengd hlunnindi, svo sem bifreiðahlunnindi og aukið mótframlag í séreignarsjóð. Laun fyrir störf sem viðkomandi stjórnandi gegnir í krafti eignaraðildar lífeyrissjóðsins sem og fyrir setu í nefndum og stjórnnum sem viðkomandi er tilnefndur í af hálfu lífeyrissjóðsins eru ekki inni í framangreindum fjárhæðum en þau eru:

Framkvæmdastjóri 1.385.500 kr. Forstöðumaður eignastýringarsviðs 3.998.022 kr.

Þóknun til ytri endurskoðanda sjóðsins sundurliðast þannig:	2020	2019
Endurskoðun, könnun og önnur staðfestingarvinna	6.896	8.101
	<u>6.896</u>	<u>8.101</u>

Þóknun til innri endurskoðanda sjóðsins sundurliðast þannig:

Innri endurskoðun	3.246	5.288
Önnur þjónusta	476	0
	<u>3.722</u>	<u>5.288</u>

Þóknun til tryggingastærðfræðings sjóðsins sundurliðast þannig:

Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu	3.553	3.190
Önnur þjónusta	334	425
	<u>3.887</u>	<u>3.615</u>

SKÝRINGAR

9. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM

	2020	2019
Innlend hlutabréf		
Skráð bréf	55.872.606	44.579.916
Óskráð bréf og framtakssjóðir	14.667.072	14.150.579
	<u>70.539.678</u>	<u>58.730.495</u>
Erlend hlutabréf		
Skráð bréf	22.708.088	18.870.979
	<u>22.708.088</u>	<u>18.870.979</u>
Innlend hlutdeildarskírteini		
Hlutabréfasjóðir	1.461.966	1.048.584
Framtakssjóðir	110.300	112.745
Fasteignasjóðir	535.113	557.072
Skuldabréfasjóðir	1.349.002	1.054.149
	<u>3.456.381</u>	<u>2.772.551</u>
Erlend hlutdeildarskírteini		
Erlendir hlutabréfasjóðir	114.607.393	91.084.065
Framtakssjóðir	15.681.581	13.305.469
Fasteignasjóðir	2.628.863	500.582
Millilagslánaðsjóðir	635.012	521.596
Skuldabréfasjóðir	2.992.253	3.889.235
	<u>136.545.102</u>	<u>109.300.947</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals	<u>233.249.249</u>	<u>189.674.972</u>

SKÝRINGAR

9. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Skráð innlend hlutabréf	Eignarhluti	Kostn.verð*	Ávöxtun**	2020	2019
Marel hf.	2,6%	2.711.359	15,7%	15.574.741	13.323.749
Hagar hf.	6,6%	2.959.311	11,4%	4.673.120	3.461.546
Arion banki hf.	2,8%	3.516.121	25,5%	4.649.180	2.060.545
Festi hf. (áður N1 hf.)	5,8%	743.778	7,9%	3.308.089	2.322.738
Síminn hf.	4,0%	1.088.402	22,5%	2.798.934	1.925.500
Tryggingamiðstöðin hf.	6,6%	1.081.735	29,6%	2.782.354	1.811.083
Eimskip hf.	5,7%	2.309.042	2,4%	2.770.269	2.137.222
Reginn hf.	6,6%	2.005.266	9,7%	2.741.580	1.920.421
Brim hf. (áður Grandi hf.)	2,7%	1.679.610	11,8%	2.662.061	2.223.979
Origo hf. (áður Nýherji hf.)	11,7%	610.506	15,2%	2.033.408	1.286.998
Reitir fasteignafélag hf.	3,4%	1.625.584	3,9%	1.881.194	1.179.144
Eik fasteignafélag hf.	5,0%	1.235.512	13,9%	1.602.238	1.429.137
Iceland Seafood International hf.	4,0%	947.339	21,9%	1.356.908	943.408
Skeljungur hf.	6,9%	965.923	11,7%	1.236.815	977.801
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	3,1%	504.022	23,9%	1.134.765	856.976
Vátryggingafélag Íslands hf.	4,4%	837.032	11,3%	1.194.218	835.293
Sýn hf. (áður Fjarskipti hf.)	9,2%	933.095	1,4%	1.067.111	779.408
Kvika hf.	2,3%	456.471	52,3%	850.321	311.439
Hampiðjan hf.	2,0%	185.728	25,3%	848.594	572.511
Icelandair Group hf.	1,3%	4.942.497	(18,7%)	625.811	2.880.792
Sláturfélag Suðurl. svf. (B hl. br.)	33,7%	159.565	4,1%	80.894	72.924
Heimavellir hf.			7,0%	0	1.267.301
				<u>55.872.606</u>	<u>44.579.916</u>

* Kostnaðarverð reiknast út frá meðalgengi keyptrá bréfa.

** Ávöxtun er raunávöxtun á ársgrundvelli frá kaupdegi.

SKÝRINGAR

9. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Óskráð félög og framtakssjóðir	Eignarhluti	Kostn.verð*	Ávöxtun**	2020	2019
Eyrir Invest hf.	3,1%	1.053.526	17,7%	3.336.832	2.928.516
Jarðvarmi slhf.	8,6%	1.775.957	3,0%	2.301.341	3.048.597
Blávarmi slhf.	2,9%	1.235.329	(2,8%)	1.241.493	1.243.838
Samkaup hf.	13,7%	495.306	7,6%	1.237.273	1.237.273
Brunnur vaxtarsjóður slhf.	18,8%	433.500	6,9%	592.725	444.444
Frumtak 2 slhf.	10,2%	499.213	(0,8%)	533.655	497.853
ALDA Credit Fund III slhf.	15,4%	496.541	(3,6%)	496.541	0
Bakkastakkur slhf.	11,0%	492.999	(82,2%)	492.999	0
Fí Fasteignafélag slhf.	10,1%	166.479	15,9%	457.316	437.967
Freyja framtakssjóður slhf.	20,0%	561.100	(23,2%)	425.432	123.292
Eyrir Sprotar slhf.	8,5%	492.871	(8,2%)	399.281	299.281
Akur slhf.	10,0%	430.588	(10,8%)	395.882	417.893
Eldey TLH hf.	23,9%	362.874	(22,9%)	363.292	545.596
Kjölfesta slhf.	20,0%	343.952	(1,9%)	355.312	448.265
MF1 slhf.	10,0%	276.744	6,5%	341.997	394.085
Innviðir fjárfestingar slhf.	8,1%	315.277	(3,5%)	311.256	386.256
ALDA Credit Fund II slhf.	15,0%	220.000	2,5%	260.920	249.920
Edda slhf.	8,0%	141.036	5,3%	220.717	250.442
Crowberry Capital slhf.	9,7%	195.410	3,4%	216.506	119.085
ALDA Credit Fund slhf.	10,0%	151.000	2,8%	200.528	191.770
S38 slhf.	5,2%	153.581	(1,8%)	153.712	149.235
Íslensk verðbréf hf.	2,5%	63.927	(0,6%)	63.942	63.942
Eldey TLH hf. B flokkur	23,9%	52.718	(3,9%)	52.718	0
Frumtak slhf.	4,9%	1.975	(0,3%)	50.816	135.392
Reiknistofa lífeyrissjóða ehf.	23,4%	31.809	(3,4%)	49.905	40.452
Framtakssjóður Íslands slhf.	14,4%	662.343	13,4%	31.886	399.946
Undirbúningsfél. Verðbréfamiðst.	10,0%	73.451	(40,7%)	14.978	14.978
Eignarhaldsf. Sameinaða Isj.	100,0%	500	(3,5%)	10.355	10.355
BG12 slhf.	3,1%	245.223	39,5%	10.108	10.108
Eignarh. félag lífeyrissjóða ehf.	17,9%	2.200		9.717	9.717
Sundaboginn slhf.	20,0%	19.990	(17,9%)	5.997	5.997
Framtakssjóður Íslands GP ehf.	14,9%	959	(1,4%)	1.075	1.075
Veðskuld II slhf.	19,9%	796	2,0%	796	796
Vi hf.	9,8%	786	(2,3%)	786	786
Jarðvarmi GP ehf.	9,8%	408	(2,9%)	394	374
Blávarmi GP	8,6%	346	(3,1%)	346	346
Greiðslustofa lífeyrissjóða	23,3%	160	(0,1%)	233	233
Gamli Byr Eignarhaldsfélag ehf.	2,4%	96	(2,6%)	96	96
Sunnuvellir slhf.	20,0%	800	(36,4%)	80	80
BG12 GP hf.	8,6%	123	(18,8%)	33	33
Önnur félög og sjóðir undir 2% eignarhl.				27.801	42.265
				14.667.072	14.150.579

SKÝRINGAR

9. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Erlend skráð hlutabréf	Eignarhluti	Kostn.verð*	Ávöxtun**	2020	2019
NWF Group PLC	4,9%	791.017	5,5%	806.254	681.969
Önnur hlutabréf undir 2% eignarhl.				21.901.833	18.189.010
				22.708.088	18.870.979
Eignarhlutar í félögum samtals				93.247.766	77.601.474

* Kostnaðarverð reiknast út frá meðalgengi keyptrra bréfa.

Hlutdeildarskírteini

í verðbréfasjóðum

	Eignarhluti	Nettó fjárf.*	Ávöxtun**	2020	2019
Skráðir erlendir hlutabréfasjóðir					
Vanguard Global Stock	1,9%	16.191.947	7,6%	27.446.882	22.654.924
Vanguard Emerging Market	0,8%	8.752.853	10,5%	13.454.831	10.821.251
Vanguard European Stock	1,4%	8.119.379	4,7%	11.379.397	10.164.593
Vanguard US 500 Stock	0,6%	2.095.693	6,1%	6.679.464	6.180.156
Janus Henderson GI Equity Fund	7,2%	4.655.976	21,1%	6.408.222	4.508.194
Skagen Global	1,3%	4.373.792	6,8%	5.980.491	2.685.048
Wellington Global Quality Gr.	0,5%	3.607.073	14,5%	5.871.516	2.511.118
Guardcap Global Equity	1,7%	5.133.774	10,9%	5.727.952	0
Jupiter Global	2,3%	3.088.961	13,4%	4.853.568	4.014.267
Schroder QEP Global Quality	6,1%	2.127.628	7,3%	4.750.777	4.159.333
Katla Fund Global Value	9,4%	939.931	4,0%	2.875.437	2.442.778
Skagen Kon-Tiki	1,1%	1.831.874	8,6%	2.625.418	2.050.188
DNB FD Nordic Equity	8,7%	1.902.213	40,6%	2.081.313	0
Morgan Stanley Investment Fund	0,2%	1.178.021	99,5%	1.850.001	0
Hermes Investment Funds PL	0,2%	1.453.470	26,5%	1.836.556	913.363
Delphi Nordic Fund	4,1%	1.558.142	75,3%	1.797.158	0
Schroder Global EM Opp.	0,8%	1.066.249	4,8%	1.732.916	831.157
T. Rowe Price Funds SICAV	0,8%	1.035.798	31,1%	1.283.215	582.395
T. Rowe Price Funds Global	0,2%	1.119.122	4,5%	1.131.077	0
Threadneedle Lux Global Focus	0,5%	1.018.345	13,6%	1.120.922	0
GQG Partners Emerging Markets	0,5%	1.050.389	(0,8%)	1.061.645	0
MFS Meridian - European Value	0,1%	885.058	7,2%	989.819	1.031.713
Credit Suisse Lux Gl. Em. M. ILC	3,8%	458.310	10,3%	579.457	459.144
SSgA Global Enhanced Equity			7,1%	0	3.498.778
Nordea Nordic Equity Fund			2,2%	0	3.165.872
DNB Norden			7,9%	0	1.436.214
Delphi Nordic VPFO			3,6%	0	1.245.319
Sparinvest Global Value			6,3%	0	1.063.082
Aðrir sjóðir undir 2% eignarhl.				1.089.357	4.665.176
				114.607.393	91.084.065

SKÝRINGAR

9. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Skráðir innlendir hlutabréfasjóðir

	Eignarhluti	Nettó fjárf.*	Ávöxtun**	2020	2019
Júpíter innlend hlutabréf	8,9%	421.226	10,2%	571.896	466.048
ÍS Hlutabréfasjóður	5,8%	371.370	22,7%	544.144	368.797
Aðrir sjóðir undir 2% eignarhl.		315.678		345.926	213.738
				<u>1.461.966</u>	<u>1.048.584</u>

Óhefðbundnar fjárfestingar

Erlendir skráðir framtakssjóðir

Schroder Private Equity Fund III	4,0%	(856.205)	5,3%	415.925	380.953
SVG Diamond Private Equity III	1,8%	(110.278)	0,8%	152.090	141.260
Schroder Private Equity Fund II	6,3%	(293.530)	10,6%	68.300	62.904
International Private Equity II	9,6%	(694.761)	7,8%	63.611	47.356
Crown Private Equity Fund			6,0%	0	3.644
				<u>699.926</u>	<u>636.117</u>

Erlendir óskráðir framtakssjóðir

MS Private Equity Co-Inv. Op. I	3,5%	1.780.470	8,8%	2.145.461	1.181.840
LPE II A	9,3%	976.592	14,1%	1.790.986	1.616.945
AlpInvest Secondaries Fund VI	4,0%	1.116.133	5,1%	1.287.988	1.023.157
Portfolio Adv. Priv. Eq. Fund IX	1,3%	1.045.918	5,9%	1.211.985	838.997
Morgan Stanley AIP VI	1,9%	688.612	6,2%	1.105.313	1.020.724
KKR Global Instrastr. Inv.	2,4%	876.021	(2,0%)	889.976	503.419
MS Emerging PMF I	5,7%	242.001	2,4%	874.737	1.102.776
Portfolio Advisors PEF VIII	1,9%	273.056	15,7%	810.781	830.633
Portfolio Adv. Priv. Eq. Fund X	4,8%	546.979	8,4%	624.453	590.138
MS Distressed Opportunities F.	3,0%	106.873	2,8%	410.071	449.024
MS North Haven Private Equity	3,5%	413.601	(16,9%)	349.933	198.495
SVG Asia Fund of Funds PLC	2,6%	105.115	3,3%	323.318	342.082
MS Div. Opportunities Fund	4,0%	177.768	4,5%	207.597	224.959
LPE II LP	14,9%	(305.266)	0,6%	143.011	211.091
BlackRock Vesey Street Fund III	24,8%	(660.345)	4,4%	104.365	143.877
Partners Group Global Value	2,5%	610.028	3,4%	94.455	227.144
Black Rock Private Opportunity II	2,0%	(407.860)	7,1%	9.173	25.673
Aðrir sjóðir undir 2% eignarhl.				2.598.052	2.138.380
				<u>14.981.656</u>	<u>12.669.352</u>

* Nettó fjárfesting samanstendur af heildarfjárfestingu að fráreginni sölu og arðgreiðslum. Nettó fjárfesting getur því orðið neikvæð ef heildarfjárfesting hefur öll skilað sér til baka.

** Ávöxtun er raunávöxtun á ársgrundvelli frá kaupdegi.

SKÝRINGAR

9. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Innlendir óskráðir framtakssjóðir

	Eignarhluti	Nettó fjárf.*	Ávöxtun**	2020	2019
Auður I	10,9%	47.664	0,1%	74.652	77.097
Brú II	4,5%	253.800	(21,3%)	35.648	35.648
				<u>110.300</u>	<u>112.745</u>

Erlendir óskráðir fasteignasjóðir

LCN European Fund III, LP	5,9%	1.437.461	(17,2%)	1.325.275	0
LCN North American Fund II	5,1%	790.960	(2,1%)	803.561	0
Metropolitan Real Estate	4,0%	531.664	(10,4%)	469.865	460.007
Alþjóða fasteignasjóðurinn I	14,1%	126.856	(6,7%)	29.908	40.333
BlackRock Global Real Estate	2,6%	332.928	(32,7%)	254	241
				<u>2.628.863</u>	<u>500.582</u>

Innlendir óskráðir fasteignasjóðir

Gamma Agros	7,4%	200.000	8,1%	326.863	348.235
Fasteignaaauður II	25,0%	175.000	0,7%	208.250	205.450
Gamma Upphaf			(16,2%)	0	3.387
				<u>535.113</u>	<u>557.072</u>

Innlendir óskráðir millilagslánasjóðir

MF2 hs.	20,0%	209.800	-1,7%	209.800	0
				<u>209.800</u>	<u>0</u>

Erlendir óskráðir millilagslánasjóðir

WP Private Debt Partnership III	2,9%	183.787	(0,4%)	222.277	249.483
WP Mezzanine II GP LLC	3,1%	(97.964)	5,5%	143.390	144.455
WP Private Debt Co-Investm.	3,4%	51.240	(2,8%)	49.738	46.405
Carta Capital Mezzanine F. USD	0,6%	(54.100)	(0,8%)	8.064	61.578
Carta Capital Mezzanine Fund I	0,6%	(58.199)	9,2%	1.742	12.597
Landsb.Mezzanine Fund II			(0,7%)	0	348
Aðrir sjóðir undir 2% eignarhl.				0	6.731
				<u>425.212</u>	<u>521.596</u>

* Nettó fjárfesting samanstendur af heildarfjárfestingu að frádröginni sölu og arðgreiðslum. Nettó fjárfesting getur því orðið neikvæð ef heildarfjárfesting hefur öll skilað sér til baka.

** Ávöxtun er raunávöxtun á ársgrundvelli frá kaupdegi.

SKÝRINGAR

9. EIGNARHLUTIR Í FÉLÖGUM OG SJÓÐUM, FRH.

Skuldabréfasjóðir

	Eignarhluti	Nettó fjárf.*	Ávöxtun	2020	2019
Skráðir erlendir skuldabréfasjóðir					
Amundi Funds SICAV US	0,0%	161.733	8,1%	194.080	470.722
UBS Lux Money Market EUR			(1,5%)	0	884.277
				<u>194.080</u>	<u>1.354.999</u>
Óskráðir erlendir skuldabréfasjóðir					
Oberon Credit Investment II	4,9%	2.413.387	(3,9%)	2.372.341	651.999
MS Credit Opportunity Fund	3,3%	304.034	5,5%	425.832	432.855
Oberon Credit Investment III			7,0%	0	1.449.381
				<u>2.798.173</u>	<u>2.534.235</u>
Innlendir skráðir skuldabréfasjóðir					
Stefnir Ríkisverðbréfasjóður óv.tr.	4,8%	67.000	0,9%	70.498	67.147
ÍS Ríkisskuldabréf óverðtryggð	0,9%	32.496	5,4%	38.393	0
				<u>108.891</u>	<u>67.147</u>
Innlendir óskráðir skuldabréfasjóðir					
Veðskuldabréfasjóður ÍV-VI	19,7%	589.777	0,9%	614.285	396.618
JR Veðskuldabréf I	7,7%	375.000	3,9%	509.122	480.596
Veðskuldabréfasjóður ÍV	9,3%	75.000	4,3%	116.602	109.686
Veðskuldabréfasjóðurinn Virðing	16,7%	(641.741)	6,1%	100	100
Aðrir sjóðir undir 2% eignarhl.				2	2
				<u>1.240.111</u>	<u>987.003</u>
Hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum samtals				<u>140.001.483</u>	<u>112.073.497</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum				<u>233.249.249</u>	<u>189.674.972</u>

* Nettó fjárfesting samanstendur af heildarfjárfestingu að fráreginni sölu og arðgreiðslum. Nettó fjárfesting getur því orðið neikvæð ef heildarfjárfesting hefur öll skilað sér til baka.

** Ávöxtun er raunávöxtun á ársgrundvelli frá kaupdegi.

SKÝRINGAR

10. SKULDABRÉF

Skuldabréf metin á gangvirði	2020	2019
Ríkisbréf	12.465.798	12.022.148
Íbúðalánasjóður	12.981.605	15.553.855
Skuldabréf sveitarfélaga	5.320.206	5.335.672
Skuldabréf lánastofnana	4.104.759	5.759.636
Skuldabréf eignaleiga	78.215	0
Skuldabréf fyrirtækja	2.960.461	2.151.422
Önnur veðlán	1.026.407	1.218.538
	<u>38.937.450</u>	<u>42.041.270</u>

Skuldabréf metin á afskrifuðu kostnaðarverði	2020	2019
Ríkisbréf	16.956.612	16.439.676
Íbúðalánasjóður	37.215.395	37.520.321
Önnur skuldabréf með ábyrgð ríkisins	2.640.913	2.704.549
Skuldabréf sveitarfélaga	12.540.355	12.826.367
Skuldabréf lánastofnana	4.653.359	4.508.187
Skuldabréf eignaleiga	1.269.692	1.490.977
Skuldabréf fyrirtækja	26.905.890	27.876.431
<i>Veðlán greinast þannig:</i>		
Sjóðfélagalán	71.098.650	48.163.206
Önnur veðlán	30.643.745	33.574.922
	<u>203.924.611</u>	<u>185.104.636</u>

Skuldabréf alls	<u>242.862.061</u>	<u>227.145.906</u>
------------------------	--------------------	--------------------

Gangvirði skuldabréfa sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði	<u>222.241.916</u>	<u>201.600.449</u>
--	--------------------	--------------------

Breyting á niðurfærslu skuldabréfa greinist þannig:	2020	2019
Niðurfærsla 1.1	3.899.286	3.836.185
Endanlega afskrifað á árinu	(654.278)	5.775
Breyting á niðurfærslu	646.651	57.326
Niðurfærsla 31.12	<u>3.891.659</u>	<u>3.899.286</u>

11. AÐRAR FJÁRFESTINGAR

	2020	2019
Listaverk	<u>12.640</u>	<u>13.640</u>

SKÝRINGAR

12. KRÖFUR

Kröfur á launagreiðendur greinast þannig:	2020	2019
Áætluð óinnheimt iðgjöld	1.247.086	1.485.560
Aðrar kröfur á launagreiðendur	1.370.044	1.420.401
	<u>2.617.130</u>	<u>2.905.961</u>

Aðrar kröfur greinast þannig:

Ófrágengin viðskipti	21.705	21.705
Aðrar kröfur	2.256	2.452
	<u>23.960</u>	<u>24.156</u>

13. VARANLEGIR REKSTRARFJÁRMUNIR

	Rekstrar- fjármunir
Árslok 2019	
Bókfært verð í ársbyrjun	30.532
Viðbót á árinu	11.888
Afskriftir	(9.843)
Bókfært verð í árslok	<u>32.577</u>

Bókfært verð í árslok 2019 greinist þannig:

Kostnaðarverð	75.247
Samansafnaðar afskriftir	(42.670)
Bókfært verð í árslok	<u>32.577</u>

Árslok 2020

Bókfært verð í ársbyrjun	32.577
Viðbót á árinu	8.729
Afskriftir	(12.914)
Bókfært verð í árslok	<u>28.392</u>

Bókfært verð í árslok 2020 greinist þannig:

Kostnaðarverð	72.373
Samansafnaðar afskriftir	(43.981)
Bókfært verð í árslok	<u>28.392</u>

SKÝRINGAR

14. ÁFALLINN KOSTNAÐUR OG FYRIRFRAMINNHEIMTAR TEKJUR

	2020	2019
Ógreiddur kostnaður	57.263	61.353
Ógreidd laun og launatengd gjöld	46.602	40.930
	<u>103.865</u>	<u>102.283</u>

15. AÐRAR SKULDIR

Ógreitt til stéttarfélaga	413.275	434.536
Aðrar skuldir (inneign hjá samtryggingu)	8.038	9.034
	<u>421.313</u>	<u>443.570</u>

16. TRYGGINGAFRÆÐILEG STAÐA

Tryggingafræðileg staða samtryggingardeildar sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Útreikningurinn er gerður af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins. Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Þar kemur m.a. fram að meta skuli dánar- og lífslíkur miðað við nýjustu dánar- og eftirlífendatöflur útgefnar af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga. Í reglugerðinni kemur einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysliverðs. Forsendur eru óbreyttar milli ára.

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu samtryggingardeildar	2020	2019
Eignir		
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í árslok	658.956.327	619.881.464
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjors í ársbyrjun	619.881.464	564.193.336
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	<u>39.074.863</u>	<u>55.688.128</u>
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok	661.650.999	631.324.973
Skuldbindingar í ársbyrjun	631.324.973	586.841.278
Hækkun skuldbindinga á árinu	<u>30.326.026</u>	<u>44.483.696</u>
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	<u>8.748.837</u>	<u>11.204.432</u>

Yfirlit um breytingar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeildar

Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	406.500.238	374.207.535
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	29.045.013	23.596.678
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	16.141.686	16.674.350
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(12.700.956)	(11.634.172)
Hækkun vegna nýrra lífslíkataflna	0	4.871.562
Lækkun vegna annarra breytinga	(596.834)	(1.215.714)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	<u>438.389.146</u>	<u>406.500.238</u>

SKÝRINGAR

17. SKULDBINDINGAR UTAN EFNAHAGS

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum eða sambærilegum samlagsfélögum fyrir ákveðna fjárhæð, sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	2020	2019
Erlendir framtakssjóðir	29.579.052	16.427.472
Innlendir framtakssjóðir og samlagsfélög	1.853.776	2.861.538
Aðrir sjóðir	2.443.179	2.541.992
	<u>33.876.007</u>	<u>21.831.003</u>

18. FJÁRFESTINGAR

18.1 Flokkun fjárfestinga

Fjárfestingar lífeyrissjóðsins skiptast í eftirfarandi flokka:

Fjárfestingar í árslok 2020	Fjárfestingar	Fjárfestingar	Samtals	Gangvirði
	á gangvirði	á afskrifuðu kostnaðar- verði		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	233.249.249	0	233.249.249	233.249.249
Skuldabréf	38.937.450	203.924.611	242.862.061	261.179.365
Bundnar bankainnstæður	3.918.327	0	3.918.327	3.918.327
Aðrar fjárfestingar	0	12.640	12.640	12.640
Fjárfestingar samtals	<u>276.105.025</u>	<u>203.937.251</u>	<u>480.042.277</u>	<u>498.359.581</u>

Fjárfestingar í árslok 2019	Fjárfestingar	Fjárfestingar	Samtals	Gangvirði
	á gangvirði	á afskrifuðu kostnaðar- verði		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	189.674.972	0	189.674.971	189.674.972
Skuldabréf	42.041.270	185.104.636	227.145.906	243.641.719
Bundnar bankainnstæður	4.493.781	0	4.493.781	4.493.781
Aðrar fjárfestingar	0	13.640	13.640	13.640
Fjárfestingar samtals	<u>236.210.023</u>	<u>185.118.276</u>	<u>421.328.299</u>	<u>437.824.112</u>

SKÝRINGAR

18. FJÁRFESTINGAR, FRH.

18.2 Fjármálagerningar á gangvirði

Gangvirði fjármálagernings er það viðskiptaverð sem greitt væri við kaup eða fengið væri við sölu í frjálsum viðskiptum milli markaðsaðila. Þegar markaðsverð liggur ekki fyrir notar sjóðurinn verðmatsaðferðir sem byggjast á mati og forsendum sem eru í samræmi við þær sem markaðsðilar myndu miða við í verðlagningu fjármálagerningsins. Í sumum tilfellum beitir sjóðurinn nálgun við mat á virði fjármálagerninga. Þessar nálganir eru útskýrðar nánar hér á eftir.

Í töflunum hér að neðan eru fjármálagerningar sem færðir eru á gangvirði flokkaðir í þrjú þrep sem endurspeglar hvaða gögn voru notuð við mat á virði þeirra.

Þrepin þrjú hafa verið skilgreind með eftirfarandi hætti:

Þrep 1: Skráð verð eigna sem átt er viðskipti með á skipulögðum verðbréfamörkuðum.

Þrep 2: Matsverð sem byggist á greinanlegu skráðu verði öðru en því sem tilgreint er í þrepi 1 annaðhvort beint eða óbeint (afleitt af verði).

Þrep 3: Matsverð eigna byggir á áreiðanlegum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum.

Eignir á gangvirði í árslok 2020	Þrep 1	Þrep 2	Þrep 3	Samtals
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	195.652.949	0	37.596.299	233.249.249
Skuldabréf	38.937.450	0	0	38.937.450
Bundnar bankainnstæður	3.918.327	0	0	3.918.327
	<u>238.508.726</u>	<u>0</u>	<u>37.596.299</u>	<u>276.105.025</u>

Eignir á gangvirði í árslok 2019	Þrep 1	Þrep 2	Þrep 3	Samtals
Eignarhlutar í félögum og sjóðum	157.641.807	0	32.033.164	189.674.972
Skuldabréf	42.041.270	0	0	42.041.270
Bundnar bankainnstæður	4.493.781	0	0	4.493.781
	<u>204.176.858</u>	<u>0</u>	<u>32.033.164</u>	<u>236.210.023</u>

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING

Hlutverk stjórnar samkvæmt lögum er að hafa eftirlit með starfsemi sjóðsins. Liður í því eftirliti er samþykkt og innleiðing áhættustefnu. Á grundvelli hennar felur stjórn sjóðsins framkvæmdastjóra og áhættustjóra sjóðsins umsjón með framkvæmd stefnunnar. Áhættustefna sjóðsins var yfirfarin á árinu 2020 og var uppfærð stefna samþykkt af stjórn 26.11.2020. Í skýringu þessari er miðað við stöðu samtryggingardeildar og útreikningar miðast við þá deild. Áhættuþættir í starfsemi séreignadeilda koma fram í skýringu 19.6.

Lífeyrissjóðurinn leggur áherslu á að áhættustefnan og framkvæmd hennar sé virkur þáttur í starfseminni. Stefnan byggir á ákvæðum laga og reglugerðar nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Auk þess er stuðst við tilmæli OECD/IOPS er varðar áhættustjórnkerfi lífeyrissjóða.

Í áhættustefnunni er skipulag sjóðsins skilgreint, mælt fyrir um hlutverk og ábyrgð er varðar framkvæmd áhættustýringar, tilgreindir þeir áhættuþættir sem sjóðurinn fylgist með sem og hvernig með þeim er fylgst. Jafnframt er í stefnunni yfirlit yfir helstu áhættuþætti. Við mótun áhættustefnu hefur stjórn sett fram áhættuvilja sinn og skilgreint hefur verið áhættuþol sjóðsins, eins og mögulegt er á mælanlegan hátt fyrir helstu áhættuþætti.

Áhætta í starfsemi sjóðsins er skilgreind, til samræmis við skilgreiningar í lögum og reglugerð um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða, sem hætta á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði og fellur undir einn eða fleiri af þeim áhættuþáttum sem lífeyrissjóðurinn skilgreinir. Meginmarkmið er að minnka líkur á skerðingu á réttindum sjóðfélaga til lengri tíma, ásamt því að móta fjárfestingastefnu og ávaxta fé sjóðsins með hliðsjón af þeim kjörum sem best eru boðin á hverjum tíma með tilliti til ávöxtunar og áhættu.

Megináhættuflokkar í starfsemi sjóðsins eru fjárhagsleg áhætta (markaðsáhætta), mótaðilaáhætta, lífeyrstryggingaáhætta, lausafjárahætta og rekstraráhætta.

19.1 FJÁRHAGSLEG ÁHÆTTA

Fjárhagsleg áhætta eða markaðsáhætta er skilgreind sem hætta á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafar beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. Fjárhagslegri áhættu má skipta í a) vaxta- og endurfjárfestingaáhættu, b) uppgreiðsluáhættu, c) markaðsáhættu, d) gjaldmiðlaáhættu, e) ósamræmisáhættu, f) verðbólguáhættu, g) áhættu tengda eigna- og skuldbindingajöfnuði, h) áhættu vegna skuldbindinga utan efnahagsreiknings og i) fjárfestingaráhættu.

a) Vaxta- og endurfjárfestingaáhætta

Hætta á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa. Ef vextir hækka getur það leitt til lækkunar á markaðsvirði bréfa auk þess sem taka þarf tillit til þess að áhætta er meiri eftir því sem bréfin eru til lengri tíma. Lækki vaxtakjör leiðir það til þess að langtímaávöxtun skuldabréfa lækkar þar sem nýjar fjárfestingar í skuldabréfum eiga sér stað á lækkaðri kröfu.

Hluti skuldabréfa sjóðsins er færður til bókar á gangvirði og hluti á upphaflegri ávöxtunarkröfu við kaup. Sá hluti sem færður er til bókar á gangvirði er næmur fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði. Á næstu síðu má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hafa á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkrafa hækki um 100 punkta. 100 punkta breyting samsvarar eins prósentustígs breytingu á ávöxtunarkröfu.

SKÝRINGAR

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
Breyting á ávöxtunarkröfu	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun	100 punkta lækkun	100 punkta hækkun
Skuldabréf færð á gangvirði	2.384.255	(2.032.535)	2.630.362	(2.349.964)
Samtals gangvirðisbreyting	2.384.255	(2.032.535)	2.630.362	(2.349.964)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	472.089.575	472.089.575	414.606.722	414.606.722
Breyting á hreinni eign	2.384.255	(2.032.535)	2.630.362	(2.349.964)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	474.473.830	470.057.040	417.237.084	412.256.758

b) Uppgreiðsluáhætta

Hættan á að skuldabréf með föstum vöxtum verði greidd upp fyrir gjalddaga og að lífeyrissjóðurinn fái ekki þá ávöxtun sem stefnt er að. Samkvæmt reglum sem Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga (FÍT) hefur gefið út er uppgreiðsluáhætta skilgreind sem líkur á að uppgreiðslur vaxi eftir því sem munur á vöxtum skuldabréfa og markaðsvöxtum er meiri.

c) Markaðsáhætta

Hætta á lækkun á markaðsvirði verðbréfa, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Mælikvarði á markaðsáhattu slíkra verðbréfa er jafnan flókt ávöxtunar verðbréfa, reiknað sem frávik ávöxtunar. Fjárhæð í húfi (VaR, e. Value at Risk) er notuð til að meta líkur á hámarkstapi sem getur orðið vegna breytinga á markaðsvirði eigna miðað við 99,5% og 95% líkur, þ.e. 0,5% og 5% líkur á tapi vegna breytinga á markaðsvirði eigna og skuldbindinga byggt á sögulegum gögnum um flókt og vænta raunávöxtun. Staðalfrávik er notað til að meta flókt/sveiflur eignasafna.

Samdreifni (e. covariance) milli eignaflokka er metin sem hluti af markaðsáhattu sjóðsins. Samdreifni og samval eigna með mismunandi fylgni stuðlar að aukinni áhættudreifingu.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	Fjárhæð 31.12.2020	Fjárhæð 31.12.2019	Hlutfall af eignum 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2019
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	70.285.812	58.994.334	14,9%	14,2%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	128.911.606	103.444.092	27,3%	24,9%
	199.197.418	162.438.426	42,2%	39,2%

SKÝRINGAR

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins og tryggingafræðilega stöðu er sýnd hér að neðan. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
Breyting á gangvirði	(5,0%)	(10,0%)	(5,0%)	(10,0%)
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabr.sjóði	(3.514.291)	(7.028.581)	(2.949.717)	(5.899.433)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabr.sjóði	(6.445.580)	(12.891.161)	(5.172.205)	(10.344.409)
Samtals gangvirðisbreyting	(9.959.871)	(19.919.742)	(8.121.921)	(16.243.843)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	472.089.575	472.089.575	414.606.722	414.606.722
Breyting á hreinni eign	(9.959.871)	(19.919.742)	(8.121.921)	(16.243.843)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	462.129.704	452.169.833	406.484.801	398.362.879

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
Breyting á gangvirði	5%	10%	5%	10%
Áhrif vegna innlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða	(0,5%)	(1,1%)	(0,5%)	(1,0%)
Áhrif vegna erlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða	(1,0%)	(1,9%)	(0,9%)	(1,8%)
Samtals gangvirðisbreyting	(1,5%)	(3,0%)	(1,4%)	(2,8%)
Tryggingafræðileg staða	(0,4%)	(0,4%)	(1,8%)	(1,8%)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	(1,5%)	(3,0%)	(1,3%)	(2,6%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	(1,9%)	(3,4%)	(3,1%)	(4,4%)

d) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta sjóðsins felst í hættu á að breytingar á gengi gjaldmiðla (styrking ISK) rýri verðmæti erlendra eigna sjóðsins mælt í íslenskum krónum. Þá er áhættan helst fólgin í gengisflökti ISK gagnvart öðrum myntum og samdreifni milli þeirra. Lífeyrissjóðurinn skal takmarka gjaldmiðlaáhættu sína með því að tryggja að lágmarki 50% af heildareignum sjóðsins séu í sama gjaldmiðli og skuldbindingar hans.

Meirihluti eigna sjóðsins er í íslenskum krónum en 33,6% er í erlendum fjáreignum. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur sjóðsins. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökti taka tillit til meðalgengis Seðlabanka Íslands en eignir í árslok eru tilgreindar á miðgengi Seðlabanka Íslands.

SKÝRINGAR

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Mynt	Árslokagengi		Meðalgengi		Ársflökt 2020
	2020	2019	2020	2019	
USD	127,21	121,1	135,27	122,62	11,66%
EUR	156,1	135,83	154,52	137,28	8,27%
DKK	20,98	18,18	20,73	18,39	8,28%
NOK	14,93	13,77	14,42	13,93	19,60%
GBP	173,55	159,42	173,59	156,45	11,9%

Skipting eigna eftir myntum Mynt	Fjárhæð 2020	Fjárhæð 2019	Hlutfall af 2020	Hlutfall af 2019
USD	109.815.653	86.015.666	23,3%	20,7%
EUR	37.182.128	37.317.384	7,9%	9,0%
DKK	6.117.319	6.478.111	1,3%	1,6%
NOK	3.878.472	2.682.032	0,8%	0,6%
GPB	916.896	1.058.867	0,2%	0,3%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	880.736	1.777.359	0,2%	0,4%
	158.791.205	135.329.419	33,6%	32,6%

Næmnigreining

Í töflunni hér að neðan eru sýnd hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna í erlendri mynt, hreina eign til greiðslu lífeyris og tryggingafræðilega stöðu miðað við stöðu eigna í viðkomandi gjaldmiðli á reikningsskiladegi. 5% og 10% veiking á gengi íslensku krónunnar hefði öfug áhrif.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
Styrking á gengi íslensku krónunnar	5%	10%	5%	10%
USD	(5.643.308)	(11.286.615)	(4.300.783)	(8.601.567)
EUR	(1.940.191)	(3.880.381)	(1.865.869)	(3.731.738)
DKK	(306.113)	(612.226)	(323.906)	(647.811)
NOK	(193.951)	(387.901)	(134.102)	(268.203)
GPB	(49.264)	(98.528)	(52.943)	(105.887)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(44.046)	(88.092)	(88.868)	(177.736)
Samtals gangvirðisbreyting	(8.176.872)	(16.353.744)	(6.766.471)	(13.532.942)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	472.089.575	472.089.575	414.606.722	414.606.722
Breyting á hreinni eign	(8.176.872)	(16.353.744)	(6.766.471)	(13.532.942)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	463.912.703	455.735.831	407.840.251	401.073.780

SKÝRINGAR

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2019
Styrking á gengi íslensku krónunnar	5%	10%	5%	10%
USD	(0,9%)	(1,7%)	(0,7%)	(1,4%)
EUR	(0,3%)	(0,6%)	(0,3%)	(0,6%)
DKK	(0,0%)	(0,1%)	(0,1%)	(0,1%)
NOK	(0,0%)	(0,1%)	(0,0%)	(0,0%)
GPB	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)	(0,0%)
Samtals	(1,2%)	(2,5%)	(1,1%)	(2,1%)
Tryggingafræðileg staða	(0,4%)	(0,4%)	(1,8%)	(1,8%)
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	(1,2%)	(2,5%)	(1,1%)	(2,1%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	(1,6%)	(2,9%)	(2,9%)	(4,0%)

e) Ósamræmisáhætta

Ósamræmisáhætta vísar til ósamræmis í breytingum á markaðsverði eigna annars vegar og virði skuldbindinga hins vegar. Dæmi um áhættuþátt er verðtrygging. Lífeyrisréttindi eru verðtryggðar skuldbindingar en eignasafn er sjaldnast verðtryggt að fullu. Ýmsar eignir hafa þó eiginleika óbeinnar verðtryggingar. Álagspróf eða næmniþróf eru dæmigerð próf fyrir ósamræmi eigna og skuldbindinga þar sem leitast er við að meta næmni eigna og skuldbindinga fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem eru sameiginlegir í báðum tilvikum.

f) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er sú hættu að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins þar sem skuldbindingar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er hins vegar að hluta verðtryggt.

	Fjárhæð	Fjárhæð	Hlutfall af eignum	Hlutfall af eignum
	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2019
Verðtryggðar eignir				
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	48.763.749	51.675.959	10,3%	12,5%
Útlán til sjóðfélaga og annarra	68.192.505	68.437.766	14,4%	16,5%
Önnur skuldabréf	53.173.878	50.735.920	11,3%	12,2%
Verðtryggð innlán	4.011	674.119	0,0%	0,2%
	170.134.143	171.523.763	36,0%	41,4%

g) Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði

Hætta á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma, sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar.

SKÝRINGAR

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

19.2 Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Með mótaðilaáhættu er átt við að útgefendur verðbréfa svo sem lántakendur eða fyrirtæki, verði gjaldþrota eða hæfi mótaðilans til greiðslu versni verulega. Mótaðilaáhættu má skipta í útlánaáhættu, samþjöppunaráhættu, landsáhættu og afhendingar- og uppgjörsáhættu.

Útlánaáhætta er hættan á greiðslufalli skuldara og tapi sem af því getur orðið. Skuldaraáhætta er mæld með gjaldþolsprófi eða lánshæfismati. Aldursgreining vanskila og breyting á tryggingahlutföllum eru önnur dæmi um mat á útlánaáhættu. Útlánaáhætta tengd sjóðfélagalánum getur til að mynda falist í því að mótaðili viðhaldi ekki veðandlagi eða rýri það með aðgerðaleyfi. Þá kann verðlækkun fasteigna að leiða til aukinnar útlánaáhættu, svo dæmi sé tekin af greiningu á útlánaáhættu.

Þeir mótaðilar sjóðsins sem hafa opinbera lánshæfiseinkunn eru m.a. Ríkissjóður og Íbúðalánasjóður. Ríkissjóður er með einkunnirnar A-2/A/A (Moody's/Standard & Poor's/Fitch) þegar kemur að langtímaskuldbindingum í innlendra mynt.

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2020

	Fjárhæð 31.12.2020	Fjárhæð 31.12.2019	Hlutfall af 31.12.2020	Hlutfall af 31.12.2019
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs, lánshæfismat S&P A	72.020.915	73.721.406	15,3%	17,8%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs, önnur	5.049.958	5.519.729	1,1%	1,3%
Útlán til sjóðfélaga	71.200.746	48.211.361	15,1%	11,6%
Önnur veðlán	30.682.966	33.927.906	6,5%	8,2%
Önnur skuldabréf	54.443.569	56.984.759	11,5%	13,7%
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(3.891.659)	(3.899.286)	(0,8%)	(0,9%)
Samtals	229.506.495	214.465.875	48,6%	51,7%

Vanskilatöflur

	Fjárhæð 31.12.2020	Fjárhæð 31.12.2019	Hlutfall 31.12.2020	Hlutfall 31.12.2019
90 daga vanskil				
Útlán til sjóðfélaga	4.954	11.842	0,01%	0,02%
Önnur útlán	15.497	4.746	0,05%	0,01%
Önnur skuldabréf	1.277.170	25.120	2,35%	0,04%

Varúðarniðurfærsla vegna útlána og skuldabréfa

Í árslok 2020	(3.891.659)
Í árslok 2019	(3.899.286)
Lækkun niðurfærslu	7.627

SKÝRINGAR

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

19.3 Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hætta á því að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutíðni auk forsenda um vexti og verðbólgu. Lífeyrstryggingaráhætta má skipta í skerðingarhættu, iðgjaldaáhættu, hagræna áhættu, lýðfræðilega áhættu og réttindaflutningsáhættu. Til þess að meta lífeyrstryggingaráhættu er m.a. horft á hlutfall lífeyris á á móti iðgjöldum, aldursamsetningu sjóðfélaga og fleira.

Með því að framkvæma tölfræðilegar hermanir (e. simulation) á eignum og skuldbindingum sjóðsins miðað við mismunandi forsendur er hægt að meta líkur á að sjóðurinn þurfi að breyta réttindum, sbr. nánari ákvæði laga og samþykktu sjóðsins.

Álagspróf

Sjóðurinn framkvæmir reglulega álagspróf, næmnigreiningar og athuganir á viðnámsþrótti eftir því sem við á. Markmið með framkvæmd álagsprófsins er að meta hvort tryggingafræðileg staða sjóðsins verði undir -10% miðað við mismunandi álagsþætti. Þetta er gert þar sem að í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildartryggingafræðileg staða lífeyrissjóða án ábyrgðar, leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga er skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum. Með sama hætti þarf að gera breytingar á samþykktum ef munurinn hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin 5 ár.

	Breyting trygginga- fræðilegrar stöðu 2020	Trygginga- fræðileg staða 2020	Breyting trygginga- fræðilegrar stöðu 2019	Trygginga- fræðileg staða 2019
Niðurstöður álagsprófs:				
Staða		(0,4%)		(1,8%)
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3,0%	(8,1%)	(8,5%)	(8,0%)	(9,9%)
Líftölur hliðrast um 2 ár	(5,8%)	(6,2%)	(5,7%)	(7,5%)
Örorkulíkur auknar um 10%	(0,4%)	(0,8%)	(0,4%)	(2,3%)
Vísitala neysluverðs hækkun um 0,5%	(0,5%)	(0,9%)	(0,5%)	(2,3%)
Gengisvísitala lækkar um 10%	(2,5%)	(2,9%)	(2,1%)	(4,0%)
Fasteignaveðtryggð skuldabréf lækka um 10%	(1,4%)	(1,8%)	(1,2%)	(3,0%)
Markaðsskuldbréf lækka um 10%	(3,5%)	(3,9%)	(3,2%)	(5,1%)
Erlend hlutabréf lækka um 10%	(2,0%)	(2,4%)	(1,7%)	(3,5%)
Innlend hlutabréf lækka um 10%	(1,0%)	(1,4%)	(0,8%)	(2,7%)

19.4 Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hætta á að sjóðurinn hafi ekki yfir nægu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði. Skipta má lausafjárahættu í seljanleikaáhættu og útstreymisáhættu.

Seljanleikaáhættan lýtur að áhættunni á því að ekki sé unnt að selja verðbréf eða innleysa fjármálagerninga á nógu skömmum tíma, nema undir matsvirði, til að mæta greiðslu á skuldbindingum. Útstreymisáhætta vísar hins vegar til hættunnar á að eignir renni hraðar úr sjóðnum en ráð var fyrir gert.

SKÝRINGAR

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Hlutfall innlána, skuldabréfa með ábyrgð ríkissjóðs og skráðra verðbréfa af eignum

	2020	2019
Innlán	1,7%	2,0%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	16,3%	19,1%
Innlend skráð hlutabréf	11,6%	10,6%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnana og fyrirtækja	5,4%	6,7%
Erlend skráð hlutabréf	4,8%	4,6%
Erlend skráð hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum (lög nr. 30/2003)	23,8%	21,7%
	63,6%	64,6%

Til að lágmarka útstreymisáhættu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfallið er lægra en 100% þýðir það að meira innstreymi er af iðgjöldum til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir út af lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns til sjóðsins.

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum

	2020	2019
Lífeyrir	12.814.835	11.752.161
Iðgjöld	17.374.795	18.011.013
Lífeyrisbyrði	73,76%	65,25%

19.5 Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta. Skipta má rekstraráhættu í starfsmannaáhættu, svikemisáhættu, áhættu vegna upplýsingatækni, orðsporsáhættu, pólitíska áhættu, úrskurðaráhættu lífeyris, áhættu vegna útvistar, upplýsingaáhættu, líkanaáhættu, áhættu vegna stjórnarháttá, UFS áhættu og skjalaáhættu.

Einn mikilvægasti þáttur í starfsemi Birtu er skipulag starfseminnar sem byggir á skilvirkum reglum, verklagsreglum og ferlum. Til að lágmarka rekstraráhættu þarf innra verklag að innifela eftirlitsaðgerðir sem eiga að vera óaðskiljanlegur hluti af daglegri starfsemi sjóðsins. Mikilvægt er að starfsmenn og stjórnendur séu vel upplýstir um tilvist reglna og ferla sjóðsins og að þeim sé markvisst fylgt eftir.

Undir rekstraráhættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðs, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kann að skapa. Hér undir falla einnig breytingar á lögum eða reglum um starfseminna eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfseminni. Þetta kunna t.d. að vera breytingar á lögum um lífeyrissjóði, uppgjorsreglum, skattalögum, lögum um aðra aðila sem hafa áhrif á starfsemi sjóðsins, eftirliti og eftirlitsreglum, heimildum til fjárfestinga og fleiri þátta.

SKÝRINGAR

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

19.6 Áhættuþættir séreignaleiða

a) Vaxta- og endurfjárfestingaáhætta

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögun vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa. Ef vextir hækka getur það leitt til lækkunar á markaðsvirði bréfa auk þess sem taka þarf tillit til þess að áhætta er meiri eftir því sem bréfin eru til lengri tíma. Lækki vaxtakjör leiðir það til þess að langtímaávöxtun skuldabréfa lækkar þar sem nýjar fjárfestingar í skuldabréfum eiga sér stað á lækkaðri kröfu.

Skuldabréf séreignaleiða eru færð á gangvirði. Bréf sem eru færð til bókar á gangvirði eru næm fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði, hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hafa á gangvirði skuldabréfa. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkrafa hækki um 100 punkta. 100 punkta breyting samsvarar eins prósentustigs breytingu á ávöxtunarkröfu. Áhrifin eru metin fyrir Skuldabréfaleið og Blandaða leið séreignaleiða, en ekki fyrir Innlánsleið og Tilgreinda séreign.

	Skuldabréfaleið		Blönduð leið	
	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris				
	100 punkta	100 punkta	100 punkta	100 punkta
Breyting á ávöxtunarkröfu	lækkun	hækkun	lækkun	hækkun
Skuldabréf færð á gangvirði	747.803	(270.581)	251.339	(116.537)
Samtals gangvirðisbreyting	747.803	(270.581)	251.339	(116.537)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	8.160.909	8.160.909	5.670.130	5.670.130
Breyting á hreinni eign	747.803	(270.581)	251.339	(116.537)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	8.908.712	7.890.328	5.921.469	5.553.593

b) Markaðsáhætta

Hætta á lækkun á markaðsvirði verðbréfa, svo sem hlutabréfa og hlutdeildarskírteina verðbréfasjóða. Mælikvarði á markaðsáhættu slíkra verðbréfa er jafnan flökt ávöxtunar verðbréfa, reiknað sem frávik ávöxtunar. Fjárhæð í húfi (VaR, e. Value at Risk) er notuð til að meta líkur á hámarkstapi sem getur orðið vegna breytinga á markaðsvirði eigna m.v. 99,5% og 95% líkur, þ.e. 0,5% og 5% líkur á tapi vegna breytinga á markaðsvirði eigna og skuldbindinga byggt á sögulegum gögnum um flökt og vænta raunávöxtun. Staðalfrávik er notað til að meta flökt/sveiflur eignasafna.

Samdreifni (e. covariance) milli eignaflokka er metin sem hluti af markaðsáhættu sjóðsins. Samdreifni og samval eigna með mismunandi fylgni stuðlar að aukinni áhættudreifingu. Áhrifin eru metin fyrir Skuldabréfaleið og Blandaða leið séreignaleiða og Tilgreinda séreign, en ekki fyrir Innlánsleið.

SKÝRINGAR

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir séreignaleiða 31.12.2020	Fjárhæð Skuldabréfa- leið	Fjárhæð Blönduð leið	Hlutfall af eignum Skuldabréfa- leið	Hlutfall af eignum Blönduð leið
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	261	138	0,0%	0,0%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	0	2.251.458	0,0%	39,7%
Samtals	261	2.251.597	0,0%	39,7%

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris Breyting á gangvirði	Skuldabréfaleið		Blönduð leið	
	31.12.2020 (5%)	31.12.2020 (10%)	31.12.2020 (5%)	31.12.2020 (10%)
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabr.sjóði	(0.13)	(0.26)	(0.7)	(0.14)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabr.sjóði	0	0	(112.573)	(225.146)
Samtals gangvirðisbreyting	(0.13)	(0.26)	(112.580)	(225.160)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	8.160.909	8.160.909	5.670.130	5.670.130
Breyting á hreinni eign	(0.13)	(0.26)	(112.580)	(225.160)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	8.160.896	8.160.883	5.557.550	5.444.970

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir séreignaleiða 31.12.2020	Fjárhæð Tilgreind séreign	Hlutfall af eignum Tilgreind séreign
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	290.398	18,6%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	403.972	25,9%
Samtals	694.370	44,4%

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt.

SKÝRINGAR

19. ÁHÆTTUÞÆTTIR Í STARFSEMI OG ÁHÆTTUSTÝRING, FRH.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris Breyting á gangvirði	Tilgreind séreign	
	31.12.2020 (5%)	31.12.2020 (10%)
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabrsjóði	(14.520)	(29.040)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabrsjóði	(20.199)	(40.397)
Samtals gangvirðisbreyting	(34.719)	(69.437)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	1.562.336	1.562.336
Breyting á hreinni eign	(34.719)	(69.437)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði	1.527.617	1.492.899

c) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er sú hætta að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins.

Verðtryggðar eignir séreignaleiða 31.12.2020

	Fjárhæð Innlánsleið	Fjárhæð Skuldabréfa- leið	Fjárhæð Blönduð leið	Fjárhæð Tilgreind séreign
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	0	3.967.703	1.221.747	165.454
Önnur veðlán	0	918.309	108.098	0
Önnur skuldabréf	0	2.457.176	845.244	122.245
Verðtryggð innlán	3.903.411	0	0	0
Samtals	3.903.411	7.343.188	2.175.089	287.699

	Hlutfall af eignum Innlánsleið	Hlutfall af eignum Skuldabréfa- leið	Hlutfall af eignum Blönduð leið	Hlutfall af eignum Tilgreind séreign
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	0,0%	48,6%	21,5%	10,6%
Önnur veðlán	0,0%	11,3%	1,9%	0,0%
Önnur skuldabréf	0,0%	30,1%	14,9%	7,8%
Verðtryggð innlán	99,8%	0,0%	0,0%	0,0%
Samtals	99,8%	90,0%	38,4%	18,4%

20. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ

20.1 STJÓRNARHÆTTIR

Stjórn Birtu lífeyrissjóðs hefur með stjórnháttaryfirlýsingu einsett sér að starfsemi sjóðsins verði í samræmi við leiðbeiningar um góða stjórnarhætti á hverjum tíma. Neðangreindum þáttum er ætlað að gera sjóðnum mögulegt að mæla árangur af framfylgni með stjórnarháttum og eru þeir tilgreindir í samræmi við mat stjórnar og stjórnenda á helstu áhættuþáttum sem tengjast stjórnarháttum í starfsemi.

a) Fjárfestingar í innviðum og þjónustu samfélagsins

Birta lífeyrissjóður kemur að margvíslegum samfélagsverkefnum með ýmsum hætti. Sjóðurinn er aðili að Landssamtökum lífeyrissjóða sem gæta hagsmuna sjóðfélaga og lífeyrissjóða ásamt því að vera málsvari gagnvart stjórnvöldum og öðrum varðandi lífeyrismál og hagsmunum tengda þeim.

Á árinu 2017 voru samtök um ábyrgar fjárfestingar á Íslandi (IcelandSIF) stofnað og var Birta lífeyrissjóður meðal 23 stofnfélaga samtakanna. Tilgangur samtakanna er að stuðla að aukinni þekkingu og umræðu um aðferðarfræði sjálfbærra og ábyrga fjárfestinga.

Einnig er Birta lífeyrissjóður aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UN-PRI) og alþjóðasamningi Sameinuðu þjóðanna (UN Global Compact). Sjóðurinn gefur út ársskýrslu sína í samræmi við Global Reporting Initiative (GRI) og hefur sett sér markmið tengd stefnumótun sjóðsins við Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun.

Birta lífeyrissjóður hefur samið til þriggja ára við Skógræktina um gróðursetningu og skógrækt á alls þremur hekturum lands í Haukadal sem hluta af Grænum sporum Birtu, sjá skýringu 20.2 a). Markmiðið er að kolefnisjafna starfsemi lífeyrissjóðsins sjálfs, stjórnarmanna og starfsfólks. Þannig tekur Birta ábyrgð á afleiðingum eigin reksturs fyrir náttúruna, stuðlar að því að draga úr koldíoxíði í andrúmslofti og binda jarðveg á gróðursnauðu svæði. Kolefnisbinding og kolefnisforði í trjám, botngróðri og jarðvegi í Haukadal verður eign Birtu til ársins 2068.

b) Óbein efnahagsleg áhrif og umfang þeirra

Stjórn og starfsmenn telja að Birta lífeyrissjóður hafi jákvæð áhrif á sitt nánast umhverfi og að viðskipti sjóðsins stuðli að skilvirkari fjármálamarkaði. Að fjárfestingar sjóðsins í atvinnulífínu stuðli að skilvirkari samfélagi og uppbyggingu og nýsköpun í atvinnulífi landsins með arðbærum hætti. Að kaup sjóðsins á skuldabréfum, bæði af fyrirtækjum og sjóðfélögum leiði til skilvirkari og samkeppnishæfari fjármálastarfsemi á Íslandi. Að uppbygging sparnaðar til að mæta framtíðar lífeyrisskuldbindingum sé til hagsbóta fyrir samfélagið og stuðli að jákvæðum efnahagslegum áhrifum.

c) Greining á spillingaráhættu

Til að sjóðurinn sinni hlutverki sínu sem best hefur stjórn Birtu sett samskipta- og siðareglur til að stuðla að góðum starfsháttum og samskiptum. Einnig eru til staðar reglur um aðgerðir gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka samþykktar af stjórn.

Hjá sjóðnum er starfandi regluvörður ásamt áhættustjóra sem sinna eftirliti með spillingaráhættu og fylgni við framangreindar reglur.

Samskipta- og siðareglur sjóðsins eru kynntar starfsmönnum við ráðningu en þær taka meðal annars á því hvað teljist góðir starfshættir, hagsmunaárekstrum, meðferð trúnaðarupplýsinga, samfélagslegri ábyrgð, starfstengdum ferðum og boðsferðum, gjöfum, öðrum störfum og tilkynningu brota á samskipta- og siðareglum. Reglurnar má finna á heimasíðu sjóðsins, birta.is.

d) Upplýsingamiðlun og þjálfun í ferlum og stefnum sem varða spillingu

Starfsmenn sjóðsins fá reglulega fræðslu tengda aðgerðum gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka.

Ríkar kröfur eru gerðar til stjórnar og framkvæmdastjóra sjóðsins og er kveðið á um hæfisskilyrði þeirra í lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Stjórnarmenn sjóðsins sem og framkvæmdastjóri hafa verið metnir hæfir af Fjármálaeftirlitinu.

SKÝRINGAR

20. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

e) Kjarasamningar

Kjarasamningur VR og SA gildir frá 1. apríl 2019 til 1. nóvember 2022. Samið var um krónutöluhækkunar eins og lagt var upp með í upphafi samningaviðræðna en auk þess eru launahækkunar að hluta tengdar þróun hagvaxtar og er gert ráð fyrir árlegri endurskoðun taxtalauna í ljósi launaþróunar á almennum vinnumarkaði.

Einnig var samið um styttingu vinnuvikunnar og innleiddi Birta lífeyrissjóður þá breytingu í júní 2019. Skrifstofu sjóðsins er lokað klukkustund fyrr á föstudögum.

f) Launahlutfall framkvæmdastjóra

	2020	2019
Launahlutfall framkvæmdastjóra	2,8:1	2,9:1

Launahlutfall framkvæmdastjóra er reiknað sem hlutfall af miðgildi launa allra starfsmanna.

20.2 UMHVERFISÞÆTTIR

Birta lífeyrissjóður hefur sett sér umhverfisstefnu sem er aðgengileg á vef sjóðsins og gerð er grein fyrir henni í ársskýrslu. Neðangreindum umhverfisþáttum er ætlað að gera sjóðnum mögulegt að mæla árangur af aðgerðum í umhverfismálum og eru þeir tilgreindir í samræmi við mat stjórnar og stjórnenda á helstu áhættuþáttum sem tengjast umhverfisþáttum í starfseminni.

a) Umhverfisstefna og Græn spor Birtu

Birta lífeyrissjóður lætur sig umhverfismál miklu skipta og hefur einsett sér að taka græn skref í starfsemi sinni. Hjá sjóðnum er til staðar umhverfisstefna og er tilgangur hennar að efla þekkingu á umhverfisáhrifum starfseminnar og leitast við að draga úr þeim. Umhverfisvitund endurspeglast í rekstri sjóðsins, stjórnun, ákvarðanatöku og daglegum störfum ásamt því að draga úr kostnaði. Unnið er að grænu bókhaldi og starfsemi sjóðsins rýnd með hliðsjón af kerfinu Grænum skrefum í ríkisrekstri.

Markmið umhverfisstefnunnar eru eftirfarandi:

- Auka vægi stafrænnar þjónustu án þess að dregið verði úr þjónustustigi.
- Fara sparlega með orku, notast við vistvænar lausnir og lágmarka óþarfa orkunotkun.
- Minnka sóun, flokka úrgang, endurvinna og draga úr notkun aðfanga eins og kostur er.
- Reka kolefnishlutlausu starfsemi með því að minnka kolefnisfótspor og kolefnisbinda í gróðri.
- Vistvæn innkaup á vörum og þjónustu og draga úr notkun einnota aðfanga.
- Grænt bókhald þar sem hægt er að draga fram upplýsingar um umhverfisáhrif af starfsemi sjóðsins.

b) Bein orkunotkun eftir orkutegund

Sjóðurinn hefur ekki tök á því að fá nákvæmar upplýsingar um rafmagns- og heitavatnsnotkun þar sem orkukostnaður er hluti af leiguverði sjóðsins og er reiknaður sem hlutfall af leigðum fermetrafjöldi. Miðað við fermetrafjöldi hefur dregið úr notkun rafmagns um 12% mælt í KWS. Notkun á heitu vatni jókst um 2,5% og notkun á köldu vatni um 24,6% í rúmmetrum talið.

c) Óbein orkunotkun eftir tegund

Óbein orkunotkun er orkunotkun sem er hægt að rekja beint til starfsemi sjóðsins en á sér stað hjá öðrum aðilum, til dæmis flug og aðrar samgöngur.

Á árinu 2020 voru farnir 8 (2019: 24) vinnutengdir flugleggir sem losuðu um 1,7 (2019: 5,8) tonn af gróðurhúsalofttegundum sem er lækkun frá fyrra ári. Til að kolefnisjafna flugferðirnar þarf að gróðursetja 16 tré (2019: 58). Birta hefur komið upp Birtuskógi í Haukadal þar sem starfsemi sjóðsins er kolefnisjöfnuð og voru gróðursett 2.500 tré þar á árinu 2020 til viðbótar við þau 5.000 tré sem gróðursett voru á árunum 2018 og 2019.

20. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

d) Aðgerðir til að draga úr orkunotkun

Í starfsemi sjóðsins er lögð áhersla á orkusparnað og að draga úr losun gróðurhúsalofttegunda. Markvisst er unnið að því að gera starfsemi sjóðsins umhverfisvænni. Hægt er að sækja flesta þjónustu sjóðsins rafrænt til að draga úr pappírs- og prentaranotkun. Einnig er búið að rafvæða lánaferli sjóðsins, bæði greiðslumat og undirritun gagna er rafræn. Pappírs- og prentkostnaður sjóðsins hefur lækkað um 16% (2019: lækkun um 20%) milli ára og gætt er að því að pappír sem notaður er komi úr nýttjaskógum.

Settar eru upp sparperur þegar perur eru endurnýjaðar en sparperur krefjast minni orku en glóperur. Sjóðurinn flokkar sorp og er endurnýtanlegum úrgangi komið til endurvinnslu og spilliefnum fargað á viðeigandi hátt.

20.3 FÉLAGSLEGIR ÞÆTTIR

Birta lífeyrissjóður hefur sett sér mannauðsstefnu, sérstakar reglur gegn einelti á vinnustað, samskipta- og siðareglur og reglur um hæfi lykilstarfsmanna. Neðangreindum þáttum er ætlað að gera sjóðnum mögulegt að mæla árangur tengdan félagslegum þáttum og eru þeir tilgreindir í samræmi við mat stjórnar og stjórnenda á helstu áhættuþáttum sem tengjast félagslegum þáttum í starfseminni.

a) Starfsmannavelta

Heildarstarfsmannavelta (e. total turnover) lækkar á milli ára og var 3,6% á árinu 2020 sem og valkvæð starfsmannavelta en einn starfsmaður lét af störfum á árinu vegna aldurs og nýráðningar voru tvær.

b) Fæðingarorlof

Birta er fjölskylduvænn vinnustaður og leitast er eftir því að starfsmenn upplifi jafnvægi og geti samræmt starfsskyldur og fjölskylduábyrgð. Hugað er að jafnrétti kynjanna innan sjóðsins og eru feður hvattir til að taka fæðingarorlof ekki síður en mæður. Engir starfsmenn sjóðsins hófu fæðingarorlof á árinu 2020, en tvær konur sneru aftur til vinnu að fæðingarorlofi loknu á árinu.

c) Fyrirlestrar og fræðsla

Fyrirlestrar og fræðsluerindi af ýmsum toga eru haldin mjög reglulega fyrir starfsfólk sjóðsins. Annars vegar er um að ræða innanhússfræðslu þar sem starfsfólk upplýsir hvert annað og hins vegar utanaðkomandi fyrirlesara sem halda fyrirlestra hjá sjóðnum. Fræðslustundir námu 921 klukkustund árið 2020 og jafngildir það því að allir starfsmenn sjóðsins hafi að meðaltali hlotið 32 klukkustundir í þjálfun á árinu. Um 36% af fræðslustundum ársins eru vegna endurmenntunar, starfs- og síþjálfunar sem starfsmenn þurfa á að halda til að viðhalda réttindum og hæfni til að sinna störfum sínum.

d) Verkefni er lúta að þekkingarþróun og símenntun

Sjóðurinn styður stöðugt við þekkingarþróun í lífeyrismálum. Nauðsynlegt er að uppfæra þekkingu starfsfólks samhliða breytingum og innleiðingu nýjunga. Starfsfólk sjóðsins býr yfir mikilli sérþekkingu og færni og stöðugt er leitað leiða til hagræðingar og framþróunar sem kallar á símenntun starfsfólks, ekki síst með tilkomu rafvæðingar sem snertir flest starfssvið sjóðsins.

e) Hlutfall starfsmanna sem undirgangast reglulegt frammistöðumat og eiga starfsþróunarsamtal

Allir starfsmenn sjóðsins eru boðaðir í starfsmannasamtal a.m.k. árlega. Þar er m.a. rætt um líðan í starfi, frammistöðu og starfsþróun almennt ásamt því að lagðar eru línur hvað varðar endurmenntun og þá fræðslu sem starfsmaðurinn þarf á að halda og hefur áhuga á að sækja á komandi ári.

f) Samsetning stjórnenda og starfsmanna eftir kyni og aldri

Hjá Birtu lífeyrissjóði starfar fjölbreyttur hópur starfsmanna. Í lok árs 2020 voru 29 starfsmenn í starfi, þar af voru karlmenn um fimmtungur starfsmanna. Meðalaldur starfsmanna er 49 ár og meðalstarfsaldur starfsmanna er 10,5 ár.

g) Jafnlaunavottun

Á árinu 2019 fékk Birta lífeyrissjóður jafnlaunavottun, fyrst lífeyrissjóða. Vísað er til ársskýrslu sjóðsins fyrir frekari upplýsingar um jafnlaunavottun.

20. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

i) Heildarfjöldi mikilsháttar kvartana vegna brota á reglum/lögum um persónuvernd og þjófnaður á upplýsingum um viðskiptavini

Hjá sjóðnum er til staðar persónuverndarfulltrúi. Staðfest er að engar kvartanir vegna brota á reglum eða lögum um persónuvernd bárust á árinu 2020 og engir öryggisbrestir eða leki á persónuupplýsingum átti sér stað á árinu.

j) Mannauðsstefna

Mannauðsstefna Birtu lífeyrissjóðs endurspeglar umhverfi sem styður við að starfsmenn nái markmiðum sínum og sjóðsins. Starfsfólki er búið gott starfsumhverfi sem styður við framþróun, árangur og ánægju og laðar að öflugra einstaklinga sem sjóðurinn vill hafa í sínum röðum. Mannauðsstefna sjóðsins fjallar um jafnvægi og vellíðan, starfsanda og liðsheild, framsækni og starfsþróun, hvatningu og endurgjöf, jafnrétti, starfskjör og starfsmannaval. Í stefnunni eru áréttuð markmið sjóðsins varðandi framangreinda þætti og leiðir að þeim. Mannauðsstefnan er endurskoðuð á ári hverju.

k) Mannréttindamál

Birta lífeyrissjóður er aðili að reglum Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UN-PRI). Reglurnar voru samdar af leiðandi lífeyrissjóðum og eignavörslufyrirtækjum víða um heim í samstarfi við Sameinuðu þjóðirnar og hafa margir af stærstu lífeyrissjóðum Vesturlanda undirgengist reglurnar.

Reglurnar eru leiðbeinandi fyrir stofnanafjórfaða um allan heim og fela í sér að þátttakendur skuldbinda sig til að taka tillit til umhverfislegra og félagslegra þátta við fjárfestingar sínar, auk þess sem lögð er áhersla á góða stjórnarhætti fyrirtækja sem fjárfest er í. Þar með falla reglurnar almennt vel að hlutverki og eðli lífeyrissjóða enda hafa þeir þýðingarmiklu samfélagslegu hlutverki að gegna og almenningur gerir kröfu um að þeir axli samfélagslega ábyrgð. Sérstök vefsíða, unpri.org, heldur utan um reglur Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar, en þar má m.a. sjá lista yfir þau fyrirtæki og sjóði sem eru aðilar að þeim, reglurnar og annað tengt efni.

Birta tekur jafnframt virkan þátt í starfsemi IcelandSIF, samtaka stofnanafjórfaða um ábyrgar fjárfestingar, og á m.a. fulltrúa í stjórn samtakanna. Samtökin halda úti vefsíðu: icelandsif.is.

20.4 STJÓRNARHÁTTAYFIRLÝSING

Stjórnháttayfirlýsing Birtu lífeyrissjóðs byggist á lögum og reglum sem um sjóðinn gilda og á 6. útgáfu leiðbeininga Viðskiptaráðs Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtaka atvinnulífsins um stjórnarhætti fyrirtækja.

Stjórnháttayfirlýsing Birtu lífeyrissjóðs vegna ársins 2020

Birta lífeyrissjóður starfar samkvæmt samþykktum sem samþykktar eru á ársfundi og staðfestar af fjármálaráðuneytinu í samræmi við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Sjóðurinn lýtur eftirliti Seðlabanka Íslands (SÍ) og starfsemi hans er starfsleyfissskyld. Sjóðurinn varð til við samruna Sameinaða lífeyrisjóðsins og Stafa lífeyrissjóðs og tók til starfa 1. desember 2016. Lífeyrissjóðir með fullgilt starfsleyfi eru skilgreindir sem eining tengd almannahagsmunum, sbr. staflíð b í 3. tl. 1. mgr. 2. gr. laga um endurskoðendur og endurskoðun nr. 94/2019, sbr. staflíð b í 9. tl. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga.

Stjórnháttayfirlýsing Birtu lífeyrissjóðs byggist á lögum og reglum sem um sjóðinn gilda og á 6. útgáfu leiðbeininga Viðskiptaráðs Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtaka atvinnulífsins um stjórnarhætti fyrirtækja.

Sjóðurinn fylgir reglunum að svo miklu leyti sem þær eiga við um starfsemi lífeyrissjóða. Sjóðurinn leitast við að birta á heimasíðu sinni helstu reglur sem sjóðurinn fylgir en annars er vísað til heimasíðu Seðlabanka Íslands.

Lög, reglur og leiðbeinandi viðmið

Lög, reglugerðir, leiðbeinandi tilmæli og reglur SÍ sem gilda um starfsemi lífeyrissjóða má finna á heimasíðu fjármálaeftirlits Seðlabankans, www.fme.is, undir flípanum Réttarheimildir.

Samþykktir Birtu og leiðbeinandi viðmiðunarreglur sem sjóðurinn fylgir má finna á vefnum birta.is. Þar má m.a. finna eigendastefnu, reglur Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar, fjárfestingarstefnu og áhættustefnu.

20. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

Stjórn sjóðsins hefur meðal annars sett sér starfsreglur, verklagsreglur um verðbréfavíðskipti stjórnar og starfsmanna, reglur um fjárfestingar og reglur um upplýsingagjöf framkvæmdastjóra til stjórnar og eru þær hluti af innri reglum sjóðsins.

Helstu þættir innra eftirlits og áhættustýringarkerfa

Samkvæmt 8. tl. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997 ber stjórn lífeyrissjóðs m.a. að móta innra eftirlit lífeyrissjóðsins og skjalfesta eftirlitsferla.

Skv. reglum Sí nr. 577/2012 um endurskoðunardeildir og sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila lífeyrissjóða er innra eftirlit skilgreint sem:

„... sérhver aðgerð af hálfu stjórnenda, stjórnar og starfsmanna til að stýra áhættu og auka líkur á að settum markmiðum verði náð við rekstur fyrirtækis eða stofnunar. Stjórnendur undirbúa, skipuleggja og stjórna þeim aðgerðum sem þörf er á innan fyrirtækis eða stofnunar til að veita hæfilega vissu fyrir að settum markmiðum verði náð.“

Innra eftirlit sjóðsins birtist m.a. í verklagsreglum sjóðsins og innri ferlum sem gilda um alla þætti í starfsemi hans, þ.m.t. bókhald, iðgjöld, lífeyri, veðskuldabréf, eignastýringu, rekstur og skjalastjórnun.

Reglurvörður sjóðsins hefur eftirlit með viðskiptum stjórnarmanna og stjórnenda Birtu með fjármálagerninga. Auk þess heldur hann utan um upplýsingar um eignarhald þeirra í félögum og trúnaðarstörf þeirra fyrir félög. Þrátt fyrir að húsnæðislán teljist ekki til hagsmunatengsla er stjórn sjóðsins upplýst um það ef slík lán eru í vanskilum.

Samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða ber sjóðnum að starfrækja innri endurskoðunardeild eða semja við sjálfstætt starfandi eftirlitsaðila til að annast innra eftirlit. Sjóðurinn hefur samið við Helgu Harðardóttur hjá KPMG um að annast innri endurskoðun sjóðsins. Innri endurskoðandi vinnur í samræmi við samning um innri endurskoðun sem endurnýjaður var í ágúst 2017 og leggur fram innri endurskoðunaráætlun fyrir endurskoðunarnefnd sjóðsins, sem hefur eftirlit með störfum innri endurskoðanda. Niðurstöður innri endurskoðunar eru kynntar fyrir endurskoðunarnefnd, stjórn og stjórnendum sjóðsins. Nánar er kveðið á um hlutverk og eftirlitsskyldur innri endurskoðanda í reglum Sí nr. 577 /2012.

Samkvæmt samþykktum sjóðsins skal ársreikningur sjóðsins vera endurskoðaður af löggiltum endurskoðanda. Endurskoðandi sjóðsins er kjörinn á ársfundi eftir umsögn endurskoðunarnefndar. Á ársfundi 2020 var Kristinn F. Kristinsson hjá PwC endurkjörinn sem endurskoðandi sjóðsins. Ársreikningur sjóðsins er endurskoðaður í samræmi við lög um endurskoðendur og endurskoðun nr. 94/2019 og alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Til staðar er ráðningarbréf undirritað í september 2020 þar sem ábyrgð og skyldur endurskoðanda og stjórnenda eru skilgreind. Samskiptaáætlun endurskoðanda er lögð fyrir endurskoðunarnefnd til umfjöllunar.

Skv. 9. tl. 3. mgr. 29. gr. laga nr. 129/1997 ber stjórn lífeyrissjóðs að setja áhættustefnu og móta eftirlitskerfi með áhættu sjóðsins.

Um áhættustýringu lífeyrissjóða gilda ákvæði laga og reglugerða, þ.m.t. reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Á grundvelli þessa hefur Birta sett sér áhættustefnu þar sem skilgreind er áhætta sem fylgir starfseminni og viðunandi mörk sett eftir því sem við á.

Nánar er fjallað um áhættustýringu sjóðsins í kaflanum 4.4. Áhættustýring í ársskýrslu sjóðsins og í skýringu 19.

Samfélagsleg ábyrgð og siðferðisviðmið

Vinnugildi sjóðsins eru heiðarleiki, fagmennska og ábyrgð. Sjóðurinn leggur áherslu á að starfsmenn þekki gildin og tileinki sér þau í störfum sínum. Óskagildi sjóðsins er traust. Sjóðstjórn telur að sjóðurinn geti áunnið sér og viðhaldið því með vinnugildunum.

Stjórn sjóðsins og starfsmenn gera sér ljósa ábyrgðina sem því fylgir að hafa umsjón með fjármunum í eigu sjóðfélaga. Í ljósi þess hafa stjórn og starfsmenn sett sér sérstakar samskipta- og siðareglur sem ætlað er að stuðla að góðum starfsháttum og samskiptum á fjármálamarkaði.

20. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

Birta lífeyrissjóður er aðili að sáttmála SP um ábyrgar fjárfestingar (e. Principles for Responsible Investment). Það er mat stjórnar og stjórnenda Birtu að eðlilegt sé að byggja samfélagslega ábyrgð og siðferðisleg viðmið í fjárfestingum sjóðsins á grunni þess sáttmála, enda er þar kveðið á um viðurkennd viðmið í alþjóðasamfélaginu að því er lýtur að umhverfislegum og félagslegum málefnum og góðum stjórnarháttum.

Samsetning og starfsemi stjórnar, endurskoðunarnefndar og fjárfestingaráðs

Í kaflanum 1.5 stjórnarhættir í ársskýrslu sjóðsins má finna upplýsingar um stjórn sjóðsins. Um starfsemi stjórnar vísast einkum til laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Stjórn fundaði alls 16 sinnum á árinu 2020. Varamaður var boðaður einu sinni á fund í forföllum aðalmanns. Varamenn voru auk þess boðaðir á tvo reglulega fundi stjórnar skv. starfsáætlun.

Upplýsingar um einstaka stjórnarmenn má finna á heimasíðu sjóðsins, birta.is.

Lögð var könnun fyrir stjórn í febrúar 2021 þar sem spurt var út í stjórnarhætti. Helstu þættir í árangursmati voru eftirfarandi:

- Hlutverk og ábyrgð stjórnar
- Stjórnarfundir
- Frammistaða framkvæmdastjóra
- Undirnefndir stjórnar
- Skilvirkni áhættustýringar
- Virgni stjórnar í stefnumótun
- Inntak siðareglna

Fjárfestingaráð Birtu lífeyrissjóðs

Soffía Gunnarsdóttir forstöðumaður eignastýringarsviðs.

Loftur Ólafsson sjóðstjóri.

Stefán Birgisson sjóðstjóri.

Áheyrnarfulltrúi: Eyrún Einarsdóttir áhættustjóri.

Meginhlutverk fjárfestingaráðs er að fjalla um þá þætti í starfsemi sjóðsins sem lúta að fjárfestingum. Fjárfestingaráð er skipað starfsfólki eignastýringar sjóðsins og áhættustjóri hefur þar seturétt. Ef áhættustjóri er mótfallinn tillögu um fjárfestingu er hún send stjórn til ákvörðunar. Fjárfestingaráð fundaði alls 16 sinnum á árinu 2020.

Endurskoðunarnefnd

Um starfsemi endurskoðunarnefndar vísast til IX. kafla A laga nr. 3/2006 um ársreikninga. Upplýsingar um endurskoðunarnefnd má finna á síðunni um Birtu á vefnum.

Samkvæmt starfsreglum nefndarinnar skal hún skipuð þremur mönnum og skal að minnsta kosti einn þeirra vera stjórnarmaður í sjóðnum. Stjórn sjóðsins skipar formann nefndarinnar og tvo aðra í kjölfar ársfundar og eigi síðar en mánuði eftir ársfund. Nefndarmenn skulu hafa þekkingu og reynslu í samræmi við störf nefndarinnar og a.m.k. einn nefndarmanna skal hafa staðgóða þekkingu á sviði reikningsskila og endurskoðunar. Meirihluti nefndarmanna skal vera óháður sjóðnum í skilningi laga um ársreikninga.

Nefndin fundaði alls 8 sinnum á árinu 2020.

Nefndir á grundvelli kjarasamnings ASÍ og SA, dags. 24. apríl 2018.

Á grundvelli kjarasamnings ASÍ og SA frá 24. apríl 2018 eru starfandi valnefndir launamanna og atvinnurekenda og nefnd um laun stjórnarmanna. Þá hefur fulltrúaráð launamanna á að skipa sérstakri kjörnefnd auk stjórnar fulltrúaráðs. Þessar nefndir eru hluti af stjórnskipan sjóðsins, á forræði aðila vinnumarkaðarins. Sjá nánar kaflann um stjórnskipan á síðu 1.5 Stjórnarhættir í ársskýrslu sjóðsins.

Starfsreglur valnefndar launamanna og kjörnefndar má finna á heimasíðu sjóðsins.

20. ÓFJÁRHAGSLEG UPPLÝSINGAGJÖF - ÓENDURSKOÐAÐ, FRH.

Upplýsingar um framkvæmdastjóra sjóðsins og lýsing á helstu skyldum hans

Framkvæmdastjóri Birtu Lífeyrissjóðs er Ólafur Sigurðsson. Framkvæmdastjóri stjórnar daglegum rekstri sjóðsins í samræmi við lög og reglur sem um starfsemina gilda. Nánari upplýsingar um framkvæmdastjóra má finna á síðunni 1.5 Stjórnarhættir í ársskýrslu sjóðsins.

Annað

Sjóðurinn hefur ekki gerst brotlegur við lög eða reglur á árinu 2020 skv. ákvörðun eða úrskurði eftirlitsaðila með starfsemi sjóðsins.

Samskipti sjóðsins við sjóðfélaga, sem varða ábendingar eða frávik, eru skráð og eftir atvikum vísað til stjórnar ef sérstaklega er óskað þess. Í samskipta- og siðareglum sjóðsins er jafnframt að finna leiðbeiningar um hvernig farið skuli með tilkynningar vegna brota á reglunum. Skal þeim beint til framkvæmdastjóra, regluvarðar og eftir atvikum formanns endurskoðunarnefndar.

Einnig eru til staðar reglur um meðferð kvartana.

Samskipta- og siðareglur sjóðsins eru aðgengilegar á vefnum birta.is.

KENNITÖLUR

21. FIMM ÁRA YFIRLIT SAMTRYGGINGARDEILDAR

	2020	2019	2018	2017	2016
Ávöxtun					
Hrein raunávöxtun*	8,89%	11,21%	1,74%	5,23%	(1,49%)
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ár*	5,01%	4,93%	4,09%	4,86%	5,33%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár*	5,53%	4,74%	3,30%	0,48%	0,47%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	41,09%	37,79%	33,28%	34,96%	33,36%
Skráð skuldabréf	27,40%	32,20%	38,00%	39,13%	40,58%
Veðlán	22,02%	20,19%	19,10%	16,71%	14,65%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	6,38%	8,19%	7,47%	6,74%	8,90%
Óskráð skuldabréf	3,10%	1,46%	1,97%	2,21%	1,89%
Bundnar bankainnstæður	0,00%	0,17%	0,18%	0,19%	0,50%
Aðrar fjárfestingar	0,00%	0,00%	0,00%	0,05%	0,12%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	65,63%	68,06%	71,70%	72,31%	76,12%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	34,37%	31,94%	28,30%	27,69%	23,88%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	16.014	15.805	16.284	15.882	15.927
Heildarfjöldi greiðandi sjóðfélaga	18.205	18.284	18.806	18.789	18.470
Fjöldi lífeyrisþega	15.300	14.568	13.789	12.944	12.058
Fjöldi sjóðfélaga	98.745	97.630	96.412	94.866	93.000
Stöðugildi	27,8	27,0	28,4	30,1	30,5
Fjárhæðir á föstu verðlagi (í milljónum)					
Iðgjöld	17.375	18.640	17.538	16.206	14.422
Lífeyrir	12.815	12.162	11.270	10.616	9.851
Hreinar fjárfestingartekjur	53.640	53.594	18.787	24.937	2.791
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	717	691	715	779	819
Hækkun á hreinni eign	57.483	59.380	24.340	29.729	6.543
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	80,63%	79,84%	78,73%	77,46%	75,86%
Örorkulífeyrir	12,17%	12,35%	12,88%	13,49%	14,31%
Makalífeyrir	6,36%	6,88%	7,55%	8,16%	8,96%
Barnalífeyrir	0,51%	0,57%	0,64%	0,74%	0,75%
Fjölskyldubætur	0,32%	0,37%	0,20%	0,15%	0,11%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

KENNITÖLUR

21. FIMM ÁRA YFIRLIT SAMTRYGGINGARDEILDAR, FRH.

	2020	2019	2018	2017	2016
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði	73,76%	65,25%	64,26%	65,50%	69,20%
Skrifst. og stjórnunarkostn. (alls) sem % af iðgjöldum	4,12%	3,71%	4,08%	4,81%	5,11%
Hreinar fjárfestingartekjur sem % af meðalstöðu eigna	12,10%	13,42%	5,11%	14,07%	0,96%
Skrifst. og stjórnunarkostn. sem % af meðalstöðu eigna	0,16%	0,17%	0,19%	0,22%	0,22%
Fjárfestingargjöld sem % af meðalstöðu eigna	0,33%	0,33%	0,32%	0,37%	0,44%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	(0,41%)	(1,81%)	(3,86%)	(3,44%)	(4,10%)
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	(0,98%)	(3,25%)	(7,07%)	(5,95%)	(7,60%)

* Söguleg ávöxtun samtryggingardeildar er vegið meðaltal ávöxtunar Stafa og Sameinaða lífeyrissjóðsins

22. FIMM ÁRA YFIRLIT SÉREIGNARDEILDAR

INNLÁNSLEIÐ

Ávöxtun

Nafnávöxtun	4,02%	4,29%	5,33%	3,70%	3,89%
Hrein raunávöxtun	0,51%	1,57%	2,02%	1,93%	1,76%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ár	1,57%	1,84%	1,87%	1,82%	1,81%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár	1,78%	2,01%	2,15%	2,75%	3,19%

Hlutfallsleg skipting fjárfestinga

Bundnar bankainnstæður	100%	100%	100%	100%	100%
Eignir í íslenskum krónum	100%	100%	100%	100%	100%

Fjöldi

Fjöldi virkra sjóðfélaga	686	655	660	634	
Fjöldi sjóðfélaga með inneign	4.231	4.026	4.639	3.235	
Fjöldi lífeyrisþega	230	181	187	145	

SKULDABRÉFALEIÐ

Ávöxtun

Nafnávöxtun	7,01%	8,89%	6,92%	7,36%	8,05%
Hrein raunávöxtun	3,40%	6,06%	3,55%	5,53%	5,83%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ár	4,88%	4,98%	4,51%	4,44%	4,01%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár	3,85%	3,54%	2,75%	1,19%	1,19%

KENNITÖLUR

22. FIMM ÁRA YFIRLIT SÉREIGNARDEILDAR, FRH.

	2020	2019	2018	2017	2016
SKULDABRÉFALEIÐ, FRH.					
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráð skuldabréf	85,28%	83,12%	81,49%	79,50%	78,28%
Veðlán	11,36%	15,43%	18,37%	19,26%	21,15%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	2,66%	1,37%	0,00%	0,06%	0,02%
Óskráð skuldabréf	0,70%	0,07%	0,14%	1,18%	0,55%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	100%	100%	100%	100%	100%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	1.121	1.066	1.097	1.130	
Fjöldi sjóðfélaga með inneign	12.810	12.651	13.613	12.337	
Fjöldi lífeyrisþega	270	156	155	189	
BLÖNDUÐ LEIÐ					
Ávöxtun					
Nafnávöxtun	15,03%	17,98%	2,05%	7,46%	2,24%
Hrein raunávöxtun	11,15%	14,91%	(1,17%)	5,63%	0,14%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ár	6,00%	5,85%	4,06%	7,24%	8,00%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ár	6,93%	5,99%	4,94%	2,89%	2,44%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	57,55%	56,40%	54,43%	53,46%	52,03%
Skráð skuldabréf	36,68%	38,84%	40,67%	41,29%	42,33%
Veðlán	1,99%	2,18%	2,61%	2,70%	4,11%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	2,49%	1,34%	0,00%	0,36%	0,28%
Óskráð skuldabréf	1,30%	1,24%	2,29%	2,19%	1,25%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	57,02%	57,00%	57,30%	58,53%	68,23%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	42,98%	43,00%	42,70%	41,47%	31,77%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	645	584	574	585	
Fjöldi sjóðfélaga með inneign	13.502	13.583	16.077	13.482	
Fjöldi lífeyrisþega	238	76	65	105	

KENNITÖLUR

23. YFIRLIT TILGREINDRAR SÉREIGNARDEILDAR

	2020	2019	2018	2017
Ávöxtun				
Nafnávöxtun	11,79%	10,99%	0,02%	0,21%
Hrein raunávöxtun	8,02%	8,10%	(3,13%)	(1,14%)
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga				
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum				
Eignir í íslenskum krónum	62,90%	39,05%	60,92%	56,05%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	37,10%	60,95%	39,08%	43,95%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>
Fjöldi				
Fjöldi virkra sjóðfélaga	1.568	1.587	1.482	580
Fjöldi sjóðfélaga með inneign	1.561	1.598	1.565	1.269
Fjöldi lífeyrisþega	64	40	21	1

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS 2020

Samtryggingardeild

IÐGJÖLD

	2020	2019
Iðgjöld sjóðfélaga	4.599.725	4.769.297
Iðgjöld launagreiðenda	12.607.311	13.078.787
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(13.895)	(19.293)
	17.193.142	17.828.791
Sérstök aukaframlög	181.653	182.222
	17.374.795	18.011.013

LÍFEYRIR

Heildarfjárhæð lífeyris	12.700.957	11.634.172
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	111.214	113.425
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	4.586	6.486
Eftirlaun frá Tryggingarstofnun	(1.922)	(1.922)
	12.814.835	11.752.161

HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	38.599.799	37.407.382
Hreinar tekjur af skuldabréfum	14.705.146	14.398.645
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	22.319	29.713
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé	509.720	82.779
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	119.868	136.327
Ýmsar fjárfestingartekjur	0	6.204
Fjárfestingargjöld	(317.344)	(274.627)
	53.639.507	51.786.421

REKSTRARKOSTNAÐUR

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	716.615	667.768
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	57.482.853	57.377.505
Hrein eign frá fyrra ári	414.606.722	357.229.217
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	472.089.575	414.606.722

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2020

Samtryggingardeild

EIGNIR

FJÁRFESTINGAR

	31.12.2020	31.12.2019
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	228.690.294	186.093.166
Skuldabréf	233.264.338	217.971.522
Bundnar bankainnstæður	4.011	674.119
Aðrar fjárfestingar	12.640	13.640
	461.971.283	404.752.447

KRÖFUR

Kröfur á launagreiðendur	2.617.130	2.905.961
Aðrar kröfur	23.960	24.156
	2.641.090	2.930.117

ÝMSAR EIGNIR

Varanlegir rekstrarfjármunir	28.392	32.577
Handbært fé	8.027.194	7.518.908

Eignir samtals

	472.667.959	415.234.049
--	--------------------	--------------------

SKULDIR

Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur	103.865	102.283
Aðrar skuldir	474.519	525.045
	578.384	627.327

Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok

	472.089.575	414.606.722
--	--------------------	--------------------

SJÓÐSTREYMI ÁRIÐ 2020

Samtryggingardeild

	2020	2019
INNGREIÐSLUR		
Iðgjöld	17.663.626	17.400.769
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	136.590	213.582
Aðrar inngreiðslur	0	88.971
	17.800.217	17.703.322
ÚTGREIÐSLUR		
Lífeyrir	12.814.368	11.751.840
Rekstrarkostnaður	728.318	651.712
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	8.729	11.888
Aðrar útgreiðslur	49.612	0
	13.601.027	12.415.440
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	4.199.190	5.287.882
FJÁRFESTINGARHREYFINGAR		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	904.202	1.801.163
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(35.981.953)	(36.952.785)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	31.029.641	29.236.458
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	29.230.479	25.004.845
Keypt skuldabréf	(37.978.770)	(32.885.496)
Seld skuldabréf	7.942.393	11.591.278
Ný bundin innlán	0	(29.713)
Endurgreidd bundin innlán	670.108	0
	(4.183.901)	(2.234.250)
Hækkun á handbæru fé	15.289	3.053.632
Gengismunur af handbæru fé	492.998	5.527
Handbært fé í upphafi árs	7.518.908	4.459.749
Handbært fé í árslok	8.027.194	7.518.908

YFIRLIT UM BREYTINGU Á HREINNI EIGN TIL GREIÐSLU LÍFEYRIS 2020

Sundurgreint yfirlit séreignarleiða og tilgreindrar séreignar

ÍÐGJÖLD

Íðgjöld sjóðfélaga
Íðgjöld launagreiðenda
Réttindaflutningur og endurgreiðslur

	Innláns leið	Skuldabréfa leið	Blönduð leið	Samtals 2020	Samtals 2019	Tilgreind séreign 2020	Tilgreind séreign 2019
	140.775	217.564	124.538	482.876	460.019	0	0
	111.582	178.038	95.758	385.378	387.729	491.395	486.028
	33.115	(28.373)	(29.762)	(25.020)	(9.398)	(171)	422
	285.471	367.229	190.535	843.235	838.350	491.224	486.450

LÍFEYRIR

Heildarfjárhæð lífeyris

	353.181	393.382	249.297	995.860	613.694	29.077	16.153
	353.181	393.382	249.297	995.860	613.694	29.077	16.153

HREINAR FJÁRFESTINGARTEKJUR

Hreinar tekjur af eignarhl. í félögum og sj.
Hreinar tekjur af skuldabréfum
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum
Vaxtatekjur og gengismunur af handbæru fé
Fjárfestingargjöld

	0	5.476	601.386	606.862	575.856	142.836	69.431
	0	550.069	163.867	713.936	823.685	0	0
	163.649	0	0	163.649	163.815	0	0
	455	4.354	(4.733)	76	15.654	1.328	4.367
	0	(522)	(49)	(571)	(95)	(4)	(11)
	164.104	559.376	760.472	1.483.952	1.578.916	144.161	73.787

REKSTRARKOSTNAÐUR

Skrifstofu- og stjórnarkostnaður

	11.606	24.199	15.676	51.481	47.185	3.750	2.030
	11.606	24.199	15.676	51.481	47.185	3.750	2.030

Hækkun á hreinni eign sjóðfélaga á árinu

Hrein eign sjóðfélaga frá fyrra ári

Hrein eign sjóðfélaga í lok árs til greiðslu lífeyris

	84.789	509.024	686.033	1.279.846	1.756.386	602.558	542.054
	3.826.315	7.651.885	4.984.097	16.462.297	14.705.911	959.778	417.723
	3.911.104	8.160.909	5.670.130	17.742.143	16.462.297	1.562.336	959.778

EFNAHAGSREIKNINGUR 31. DESEMBER 2020

Sundurgreint yfirlit séreignarleiða og tilgreindrar séreignar

EIGNIR

FJÁRFESTINGAR

Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Skuldabréf

Bundnar bankainnstæður

Handbætt fé

Eignir samtals

SKULDIR

Aðrar skuldir (inneign hjá samtryggingu)

Hrein eign sjóðfélaga í lok árs til greiðslu lífeyris

	Innláns leið	Skuldabréfa leið	Blönduð leið	Samtals 31.12.2020	Samtals 31.12.2019
	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2020	31.12.2019
	0	203.070	3.268.230	3.471.300	2.928.343
	0	7.422.511	2.175.212	9.597.723	9.174.384
	3.914.316	0	0	3.914.316	3.819.662
	3.914.316	7.625.581	5.443.442	16.983.339	15.922.389
	0	536.978	215.774	752.752	505.137
	3.914.316	8.162.560	5.659.215	17.736.091	16.427.526
	3.212	1.651	(10.914)	(6.052)	(34.771)
	3.212	1.651	(10.914)	(6.052)	(34.771)
	3.911.104	8.160.909	5.670.130	17.742.143	16.462.297

Tilgreind séreign
31.12.2020

Tilgreind séreign
31.12.2019

1.087.655

653.462

0

0

0

653.462

1.087.655

653.462

427.526

259.612

1.515.182

913.074

(47.154)

(46.704)

(47.154)

(46.704)

1.562.336

959.778

SJÓÐSTREYMI ÁRIÐ 2020

Sundurgreint yfirlit séreignarleiða og tilgreindrar séreignar

INNGREIÐSLUR

Iðgjöld

Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum

ÚTGREIÐSLUR

Lífeyrir

Rekstrarkostnaður

	Innláns leið	Skuldabréfa leið	Blönduð leið	Samtals 2020	Samtals 2019	Tilgreind séreign 2020	Tilgreind séreign 2019
	292.616	380.148	179.280	852.045	859.380	490.293	483.371
	164.104	4.354	306	168.764	179.469	1.469	4.383
	456.720	384.502	179.586	1.020.809	1.038.849	491.761	487.754
	350.482	385.897	239.893	976.272	608.958	28.747	15.599
	11.584	24.071	15.505	51.160	46.746	3.599	1.894
	362.066	409.968	255.398	1.027.432	655.704	32.346	17.494
	94.654	(25.466)	(75.811)	(6.623)	383.146	459.415	470.260
	0	0	5.672	5.672	3.147	2.376	1.173
	0	(98.802)	(68.307)	(167.109)	(635.596)	(303.736)	(398.072)
	0	0	225.343	225.343	516.375	10.000	90.746
	0	1.049.635	180.948	1.230.584	933.082	0	0
	0	(1.290.298)	(147.082)	(1.437.380)	(837.452)	0	0
	0	471.623	25.200	496.823	0	0	0
	(205.182)	0	0	(205.182)	(223.123)	0	0
	110.528	0	0	110.528	9.849	0	0
	(94.654)	132.158	221.773	259.277	(233.718)	(291.360)	(306.153)
	0	106.692	145.962	252.654	149.427	168.055	164.107
	0	0	(5.039)	(5.039)	0	(141)	(16)
	0	430.286	74.851	505.137	355.710	259.612	95.521
	0	536.978	215.774	752.752	505.137	427.526	259.612

Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga

FJÁRFESTINGARHREYFINGAR

Innb. tekjur af eignarhlutum í fél. og sj.

Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum

Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum

Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa

Keypt skuldabréf

Seld skuldabréf

Ný bundin innlán

Endurgreidd bundin innlán

Hækkun á handbæru fé

Gengismunur af handbæru fé

Handbært fé í upphafi árs

Handbært fé í árslok

FINANCIAL STATEMENTS 2020

CONTENTS

Endorsement and Statement by the Board of Directors and the Managing Director	68
Independent Auditor's Report	71
Statement of Changes in Net Assets for Pension Payments	74
Balance Sheet	75
Statement of Cash Flows	76
Statement of Actuarial Position	77
Financial Indicators	78

ENDORSEMENT AND STATEMENT BY THE BOARD OF DIRECTORS AND THE MANAGING DIRECTOR

Operations of the Fund

Birta Pension Fund operates pursuant to its Articles of Association and Act No. 129/1997 on Mandatory Pension Savings and the Activities of Pension Funds. It also operates based on agreements between unions and employees of 19 May 1969 with later revisions. The purpose of Birta Pension Fund is to ensure that pension benefits are available to its members, their surviving spouses and children in accordance with the Fund's Articles of Association as well as the Act on Mandatory Pension Savings and the Activities of Pension Funds. The Fund's Financial Statements are to be viewed with its Annual Report. The Board of Directors refers to the Fund's website for additional information regarding the Financial Statements.

Number of fund members, employers and contributions

The Fund is divided into three main divisions, Mutual Pension Division, Private Pension Division and Specified Personal Pension Division. At year-end, 98,745 individuals had benefits in the Mutual Pension Division. In 2020, 18,205 individuals paid a contribution into the Mutual Pension Division and 5,703 employers. Active fund members, i.e. fund members who pay a regular contribution to the Fund each month, were 16,014. In 2020, total contributions paid to the Mutual Pension Division amounted to ISK 17,193 million. At year-end 2020, 30,543 individuals had benefits in the Private Pension Division. Active fund members in the Private Pension Division in 2020 were 2,452. In 2020, contributions paid to the Private Pension Division, before transfers of rights and repayments, amounted to ISK 868 million, an increase of 2% from the previous year. At year-end 2020, 1,561 individuals had benefits in the Specified Personal Pension Division. Active fund members in the Specified Personal Pension Division in 2020 were 1,568. In 2020, contributions paid to the Specified Personal Pension Division, before transfers of rights and repayments, amounted to ISK 491 million.

Number of pensioners and pension payments

In 2020, 15,300 pensioners on average received pension payments from the Mutual Pension Division totalling ISK 12,701 million. Number of pensioners increased by 5%. The Fund's legally required contribution to Rehabilitation Fund amounted to ISK 111 million. Pension payments from the Private Pension Division totalled ISK 996 million and 29.1 million in the Specified Personal Pension Division. The Fund's pension burden, i.e. pension payments as a percentage of contributions, was 73.8%, compared to 65.2% in the previous year.

Investment income and operating costs

Net income from investments amounted to ISK 55,268 million as compared to ISK 53,439 million in the previous year. The Fund's operating costs, i.e. office and administration costs, amounted to ISK 772 million as compared to ISK 717 million in the previous year. Operating costs as percentage of average assets for the year was 0.16%, decreasing from 0.17% in 2019. The number of full-time employees was 27.8 during the year and salary payments totalled ISK 464 million, including salary-related costs amounting to ISK 86.4 million.

Net assets for pension payments

Net assets of the Mutual Pension Division for pension payments totalled ISK 472,090 million at year-end as compared to ISK 414,607 million in the preceding year. Net assets of the Private Pension Division totalled ISK 17,742 million at year-end as compared to ISK 16,462 million in the preceding year. Net assets of the Specified Personal Pension Division totalled ISK 1,562 million at year-end as compared to 960 million in 2019. In aggregate, the assets of the Mutual Pension Division, the Private Pension Division and the Specified Personal Pension Division therefore totalled ISK 491,394 million, an increase from ISK 432,029 million at year-end 2019.

Return of assets

Nominal return on the Fund's assets came to 12.54% in 2020, equivalent to 8.75% rate of return in real terms as compared to a real return of 11.06% in 2019. The average real return achieved by the Mutual Pension Division over the last 5 years is 5.01% and 5.53% over the last 10 years.

ENDORSEMENT AND STATEMENT BY THE BOARD OF DIRECTORS AND THE MANAGING DIRECTOR

Actuarial assessment

An actuarial assessment for the Mutual Pension Division performed as at year-end 2020 shows that the Fund's total liabilities exceeded total assets by 0.41% but exceeded total assets by 1.81% at year-end 2019. The premise of the assessment is that the Fund's return on assets over the coming decades will be 3.5% above the increase in Consumer Price Index. Further details on the actuarial position can be found in the Fund's Statement of Actuarial Position and in note 16 in the original Financial Statements.

Events after the end of the fiscal year

Since the conclusion of the financial year and until the date of endorsement of the statements, no events have occurred of major significance for the Fund's financial position. The Covid-19 epidemic has affected markets and assets which have decreased in value in 2020 and effects of the epidemic are uncertain. The Fund's cash flow statement and actuarial position indicate the Fund's ability to meet temporary decreases in asset value and refers to note 19 in the original Financial Statements.

Corporate governance and risk management

The Board of Directors of the Fund has adopted rules of operations which aim to be in accordance with the "Guidelines on Corporate Governance". The guidelines are accessible on the website of the Iceland Chamber of Commerce at www.vi.is. The Fund follows the Guidelines in all major respects and has set up special selection committees as set out in the Articles of Association. However, the Fund's corporate governance policy does not include an analysis of environmental and social factors but refers to note 20 in the original Financial Statements and the Annual Report. The Board of Directors reports main findings of its annual performance assessments to the Fund's Nomination Committee. Information about the Board of Directors and corporate governance can be found in a special statement by the Board of Directors which is attached to the Financial Statements.

The Fund has established a risk management policy which has been approved by the Board of Directors and is accessible on the Fund's website. Its aim is to reduce the likelihood of long-term reduction in the Fund's members rights. The policy is based on a definition of risk management which involves identifying, monitoring and limiting risks in the Fund's operations. Risks in the Fund's activities are defined, in accordance with the definition set out in the Guidelines of the Financial Supervisory Authority no. 590/2017, as every event which materially increases the likelihood of financial loss relating to an event and falls under one or more risk components defined by the Fund. See further details in note 19 in the original Financial Statements.

Dissemination of information

Birta Pension Fund publishes advertisements in newspapers in a timely manner describing its activities and results in the year 2020. Every six months, the Fund sends members a statement of received contributions together with an estimation of vested pension benefits and Fund members can calculate estimated pension payments on the Fund's website. Last year's Annual General Meeting included the presentation of the report of the Boards of Directors as well as the Funds' annual financial statements, investment policies and actuarial position. General information about Birta Pension Fund and its activities are available on the Fund's website.

Non-financial information

The Board of Directors has adopted the policy of recognizing the importance of social and environmental issues in the Fund's operations. The Fund's benchmarks regarding non-financial information can be found in note 20 in the original Financial Statements and in the Annual Report which is published according to GRI standards and is intended to fulfil requirements of Article 66 of the Icelandic Financial Statement Act no. 3/2006. The effects of the Covid-19 pandemic on the Fund's operations and investments are further disclosed in the Annual Report. When discussing investment opportunities, good corporate governance in companies in which the Fund invests is one of the deciding factors.

ENDORSEMENT AND STATEMENT BY THE BOARD OF DIRECTORS AND THE MANAGING DIRECTOR

Impact of external uncertainties

Birta Pension Fund is a long-term investor and endeavours to mitigate or reduce risk by distributing assets between e.g. asset classes or countries. The aim is to take risks which yield returns according to level of risk taken. The Fund operates in an environment with fixed level of uncertainty that comes with accumulating assets to meet the Fund's liabilities. The impact of possible changes in assumptions regarding sensitivity analysis can be found in note 19 in the original Financial Statements and in the Annual Report.

Expected development and prospects of the Fund

Birta Pension Fund will continue to aim at increasing the value of its assets in accordance with its investment policy which can be found on the Fund's website. The investment policy discloses economic and financial market outlooks. Premiums have decreased due to the effect the Covid-19 pandemic has had on the labor market which increases short-term pension burden. With abolition of capital controls the Fund's ability to mitigate risk through investments in foreign markets has increased. The ratio of foreign assets at year-end is 34.4% according to Key Indicators in the Financial Statements.

The Board of Directors and Managing Director of the Fund hereby confirm these annual Financial Statements with their signatures.

Reykjavík, 25 March 2021.

Board of Directors

Hrönn Jónsdóttir
Chairman of the Board

Pálmar Óli Magnússon
Vice-Chairman

Davíð Hafsteinsson

Guðrún Elfa Hjörleifsdóttir

Guðrún Jónsdóttir

Hilmar Harðarson

Jón Kjartan Kristinsson

Þóra Eggertsdóttir

Ólafur Sigurðsson
Managing Director

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

To the board of directors and members of Birta Pension Fund

Opinion

We have audited the accompanying financial statements of Birta pension fund for the year 2020, excluding endorsement and statement by the board of directors and the managing director.

In our opinion, the financial statements give a true and fair view of the financial position of the pension fund as at December 31, 2020, and of its financial performance and its cash flows for the year then ended and the statement of actuarial position at year end in accordance with Icelandic law on annual accounts and regulation on the financial statements of pension funds.

Our opinion is consistent with our additional report to the Audit Committee.

The financial statements comprise

- The endorsement and statement by the board of directors and the managing director.
- The statement of changes in net assets for pension payments 2020.
- The balance sheet as at 31 December 2020.
- The statement of cash flows 2020.
- The statement of actuarial position.

The endorsement and statement by the board of directors and the managing director is excluded from the audit, refer to section reporting on other information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing. Our responsibilities under those standards are further described in the auditor's responsibilities for the audit of the financial statements section of our report.

Independence

We are independent of the pension fund in accordance with Icelandic laws on auditors and auditing and the code of ethics that apply to auditors in Iceland and relate to our audit of the pension fund's financial statements. We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements.

To the best of our knowledge and belief, we declare that non-audit services that we have provided to the pension fund are in accordance with the applicable law and regulations in Iceland and that we have not provided non-audit services that are prohibited under Article 5.1. of Regulation (EU) No 537/2014.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Reporting on other information, including the the endorsement and statement by the board of directors and the managing director

The board of directors and Chief executive officer are responsible for other information. The other information comprises of endorsement and statement by the board of directors and the managing director, which we obtained prior to the date

In addition other information comprises the annual report and the describe other information not yet received, which is expected to be made available to us prior to publication.

Our opinion on the financial statements does not cover the other information, including the endorsement and statement by the board of directors and the managing director.

In connection with our audit of the financial statements, our responsibility is to read the other information identified above and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. In addition, in light of the knowledge and understanding of the entity and its environment obtained in the course of the audit, we are required to report if we have identified material misstatements in other information that we obtained prior to the date of this auditor's report. We have nothing to report in this respect.

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

With respect to the endorsement and statement by the board of directors and the managing director we have, in accordance with article 104, of the Icelandic law on annual accounts reviewed that to the best of our knowledge, the endorsement and statement by the board of directors and the managing director accompanying the financial statements includes applicable information in accordance with Icelandic law on annual accounts if not presented elsewhere in the financial statements.

Responsibilities of the Board of Directors and the Chief Executive Officer

The board of directors and the chief executive officer are responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with Icelandic law on annual accounts, and for such internal control as determined necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, management is responsible for assessing the pension fund's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless management either intends to liquidate the pension fund or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the pension fund's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with International Standards on Auditing will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with International Standards on Auditing, we exercise professional judgement and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.

Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the pension fund's internal control.

Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.

Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the pension fund's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the pension fund to cease to continue as a going concern.

Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Report on other legal and regulatory requirements

Appointment

We were first appointed as auditors at the pension fund's annual general meeting on May 9, 2017. Our appointment has been renewed annually at the pension fund's annual general meeting representing a total period of uninterrupted engagement appointment of 4 years.

Reykjavík, 25 March 2021.

PricewaterhouseCoopers ehf.

Kristinn Kristinsson
Certified Public Accountant

STATEMENT OF CHANGES IN NET ASSETS FOR PENSION PAYMENTS 2020

Joint Statement for Mutual Pension Division, Private Pension Division and Specified Personal Pension Division

	2020	2019
PREMIUMS		
Members	5,082,601	5,229,316
Employers	13,484,085	13,952,544
Transfer of rights and repayments	(39,085)	(28,269)
	18,527,601	19,153,591
Special supplementary contributions	181,653	182,222
	18,709,254	19,335,813
PENSIONS		
Total pensions	13,725,894	12,264,019
Contribution to Rehabilitation Fund	111,214	113,425
Direct expenses relating to disability pensions	4,586	6,486
Pension from Social Insurance Administration	(1,922)	(1,922)
	13,839,772	12,382,008
INVESTMENT INCOME		
Net income from holdings in companies and funds	39,349,497	38,052,668
Net income from bonds	15,419,081	15,222,330
Net income from time deposits	185,967	193,528
Net income from cash and bank deposits	511,124	102,800
Net income from premiums and other receivables	119,868	136,327
Other investment income	0	6,204
Investment expenses	(317,918)	(274,733)
	55,267,619	53,439,124
OPERATING EXPENSES		
Office and management expenses	771,845	716,983
	771,845	716,983
Increase in net assets for the year	59,365,257	59,675,946
Net assets from previous year-end	432,028,797	372,352,851
Net assets for pension payments at year-end	491,394,054	432,028,797

BALANCE SHEET AS AT 31 DECEMBER 2020

Joint Statement for Mutual Pension Division, Private Pension Division and Specified Personal Pension Division

	12/31/2020	12/31/2019
ASSETS		
INVESTMENTS		
Holdings in companies and funds	233,249,249	189,674,972
Bonds	242,862,061	227,145,906
Time deposits	3,918,327	4,493,781
Other investments	12,640	13,640
	<u>480,042,277</u>	<u>421,328,299</u>
RECEIVABLES		
Premiums receivables	2,617,130	2,905,961
Other receivables	23,960	24,156
	<u>2,641,090</u>	<u>2,930,117</u>
OTHER ASSETS		
Operating assets	28,392	32,577
Cash and cash equivalents	9,207,472	8,283,657
Total assets	<u>491,919,231</u>	<u>432,574,649</u>
LIABILITIES		
Cost incurred and accrued income	103,865	102,283
Other liabilities	421,313	443,570
	<u>525,177</u>	<u>545,853</u>
Net assets for pension payments at year-end	<u>491,394,054</u>	<u>432,028,797</u>
Division of net assets for pension payments		
Mutual Pension Division	472,089,575	414,606,722
Private Pension Division	17,742,143	16,462,297
Specified Personal Pension Division	1,562,336	959,778
	<u>491,394,054</u>	<u>432,028,797</u>

STATEMENT OF CASH FLOWS 2020

Joint Statement for Mutual Pension Division, Private Pension Division and Specified Personal Pension Division

	2020	2019
INFLOW		
Premium received	19,005,964	18,743,519
Interest income on cash and receivables received	306,823	397,435
Other inflow	0	88,971
	19,312,787	19,229,926
OUTFLOW		
Pension paid	13,819,387	12,376,397
Operating expenses paid	783,076	700,353
Investment in operating assets	8,729	11,888
Other outflow	49,612	0
	14,660,805	13,088,638
New disposable resources for investments	4,651,982	6,141,288
INVESTMENT TRANSACTIONS		
Received income from holdings in companies and funds	912,249	1,805,483
Investments in holdings in companies and funds	(36,452,798)	(37,986,454)
Holdings sold in companies and funds	31,264,983	29,843,579
Installments on bond principals and interest	30,461,062	25,937,926
Investments in bonds	(39,416,150)	(33,722,948)
Bonds sold	8,439,215	11,591,278
Investment in time deposits	(205,182)	(252,836)
Reimbursed time deposits	780,636	9,849
	(4,215,985)	(2,774,121)
Increase in cash and cash equivalents	435,998	3,367,166
Effects of exchange rate fluctuations on cash held	487,818	5,510
Cash and cash equivalents at beginning of year	8,283,657	4,910,980
Cash and cash equivalents at year-end	9,207,472	8,283,657

STATEMENT OF ACTUARIAL POSITION

	Accrued liabilities	12/31/2020 Future liabilities	Total liabilities
ASSETS			
Net assets for pension payments	472,089,575	0	472,089,575
Dif. in book value and net present value of bonds	(18,998,513)	0	(18,998,513)
Dif. in book value and valuation of holdings in listed companies	(10,624,462)	0	(10,624,462)
Net present value of future operating expenses	(8,354,468)	(8,705,548)	(17,060,015)
Net present value of future premiums	0	233,549,741	233,549,741
	434,112,133	224,844,194	658,956,327
LIABILITIES			
Old age pension	385,187,052	193,535,717	578,722,769
Disability pension	24,921,334	17,363,251	42,284,585
Spouses' pension	28,058,467	9,515,792	37,574,259
Children's allowance	222,294	1,477,287	1,699,581
Family pension	0	1,369,806	1,369,806
	438,389,146	223,261,853	661,650,999
Net assets in excess of liabilities	(4,277,014)	1,582,341	(2,694,673)
Ratio of net assets to liabilities at the beginning of year	(3.25%)	0.79%	(1.81%)
Ratio of net assets to liabilities at year-end	(0.98%)	0.71%	(0.41%)
		12/31/2019	
	Accrued liabilities	Future liabilities	Total liabilities
ASSETS			
Net assets for pension payments	414,606,722	0	414,606,722
Dif. in book value and net present value of bonds	(7,665,363)	0	(7,665,363)
Dif. in book value and valuation of holdings in listed companies	(5,669,780)	0	(5,669,780)
Net present value of future operating expenses	(7,984,362)	(9,044,288)	(17,028,649)
Net present value of future premiums	0	235,638,534	235,638,534
	393,287,217	226,594,246	619,881,464
LIABILITIES			
Old age pension	356,758,920	194,955,278	551,714,198
Disability pension	23,060,228	17,309,029	40,369,257
Spouses' pension	26,488,660	9,694,972	36,183,632
Children's allowance	192,429	1,474,982	1,667,412
Family pension	0	1,390,474	1,390,474
	406,500,238	224,824,736	631,324,973
Net assets in excess of liabilities	(13,213,020)	1,769,511	(11,443,509)
Ratio of net assets to liabilities at the beginning of year	(7.07%)	1.78%	(3.86%)
Ratio of net assets to liabilities at year-end	(3.25%)	0.79%	(1.81%)

KEY INDICATORS

MUTUAL PENSION DIVISION

	2020	2019	2018	2017	2016
Rate of return					
Net real rate of return*	8.89%	11.21%	1.74%	5.23%	(1.49%)
Average net real rate of return last five years*	5.01%	4.93%	4.09%	4.86%	5.33%
Average net real rate of return last ten years*	5.53%	4.74%	3.30%	0.48%	0.47%
Investment securities					
Listed holdings in companies and funds	41.09%	37.79%	33.28%	34.96%	33.36%
Listed bonds	27.40%	32.20%	38.00%	39.13%	40.58%
Mortgage loans	22.02%	20.19%	19.10%	16.71%	14.65%
Unlisted holdings in companies and funds	6.38%	8.19%	7.47%	6.74%	8.90%
Unlisted bonds	3.10%	1.46%	1.97%	2.21%	1.89%
Time deposits	0.00%	0.17%	0.18%	0.19%	0.50%
Other investments	0.00%	0.00%	0.00%	0.05%	0.12%
	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Investment in securities by currencies					
Securities in ISK	65.63%	68.06%	71.70%	72.31%	76.12%
Securities in other currencies	34.37%	31.94%	28.30%	27.69%	23.88%
	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Number of					
Average number of paying fund members	16,014	15,805	16,284	15,882	15,927
Total number of paying fund members	18,205	18,284	18,806	18,789	18,470
Number of pensioners	15,300	14,568	13,789	12,944	12,058
Number of full members at year-end	98,745	97,630	96,412	94,866	93,000
Staff (full-time equivalent position)	27.8	27.0	28.4	30.1	30.5
Amounts adjusted to inflation (in millions of ISK)					
Premiums	17,375	18,640	17,538	16,206	14,422
Pension payments	12,815	12,162	11,270	10,616	9,851
Investment income	53,640	53,594	18,787	24,937	2,791
Office and management expenses	717	691	715	779	819
Increase in net assets for pension payments	57,483	59,380	24,340	29,729	6,543
Pension payments					
Old age pension	80.63%	79.84%	78.73%	77.46%	75.86%
Disability pension	12.17%	12.35%	12.88%	13.49%	14.31%
Spouses' pension	6.36%	6.88%	7.55%	8.16%	8.96%
Children's allowance	0.51%	0.57%	0.64%	0.74%	0.75%
Family pension	0.32%	0.37%	0.20%	0.15%	0.11%
	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

KEY INDICATORS

MUTUAL PENSION DIVISION, CONT.

	2019	2018	2017	2016	2015
Other financial indicators					
Pensions as % of premiums	73.76%	65.25%	64.26%	65.50%	69.20%
Operating expenses as % of premiums	4.12%	3.71%	4.08%	4.81%	5.11%
Investment income as % of average asset position	12.10%	13.42%	5.11%	14.07%	0.96%
Operating expenses as % of average asset position	0.16%	0.17%	0.19%	0.22%	0.22%
Investment expenses as % of average asset position	0.33%	0.33%	0.32%	0.37%	0.44%
Financial position based on actuarial valuation					
Net assets in excess of total liabilities	(0.41%)	(1.81%)	(3.86%)	(3.44%)	(4.10%)
Net assets in excess of accrued liabilities	(0.98%)	(3.25%)	(7.07%)	(5.95%)	(7.60%)

* Historical net real rate of return is the weighted average for rate of return for Stafir Pension Fund and United Pension Fund

PRIVATE PENSION DIVISION

DEPOSIT PLAN

Rate of return

Net nominal return	4.02%	4.29%	5.33%	3.70%	3.89%
Net real rate of return	0.51%	1.57%	2.02%	1.93%	1.76%
Average net real rate of return last five years	1.57%	1.84%	1.87%	1.82%	1.81%
Average net real rate of return last ten years	1.78%	2.01%	2.15%	2.75%	3.19%

Investment securities

Time deposits	100%	100%	100%	100%	100%
Securities in ISK	100%	100%	100%	100%	100%

Number of

Average number of paying fund members	686	655	660	634	
Number of full members at year-end	4,231	4,026	4,639	3,235	
Number of pensioners	230	181	187	145	

BONDS PLAN

Rate of return

Net nominal return	7.01%	8.89%	6.92%	7.36%	8.05%
Net real rate of return	3.40%	6.06%	3.55%	5.53%	5.83%
Average net real rate of return last five years	4.88%	4.98%	4.51%	4.44%	4.01%
Average net real rate of return last ten years	3.85%	3.54%	2.75%	1.19%	1.19%

KEY INDICATORS

PRIVATE PENSION DIVISION, CONT.

	2020	2019	2018	2017	2016
BONDS PLAN, CONT.					
Investment securities					
Listed bonds	85.28%	83.12%	81.49%	79.50%	78.28%
Mortgage loans	11.36%	15.43%	18.37%	19.26%	21.15%
Unlisted holdings in companies and funds	2.66%	1.37%	0.00%	0.06%	0.02%
Unlisted bonds	0.70%	0.07%	0.14%	1.18%	0.55%
	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>

Investment in securities by currencies

Securities in ISK	100%	100%	100%	100%	100%
-------------------	------	------	------	------	------

Number of

Average number of paying fund members	1,121	1,066	1,097	1,130	
Number of full members at year-end	12,810	12,651	13,613	12,337	
Number of pensioners	270	156	155	189	

MIXED PLAN

Rate of return

Net nominal return	15.03%	17.98%	2.05%	7.46%	2.24%
Net real rate of return	11.15%	14.91%	(1.17%)	5.63%	0.14%
Average net real rate of return last five years	6.00%	5.85%	4.06%	7.24%	8.00%
Average net real rate of return last ten years	6.93%	5.99%	4.94%	2.89%	2.44%

Investment securities

Listed holdings in companies and funds	57.55%	56.40%	54.43%	53.46%	52.03%
Listed bonds	36.68%	38.84%	40.67%	41.29%	42.33%
Mortgage loans	1.99%	2.18%	2.61%	2.70%	4.11%
Unlisted holdings in companies and funds	2.49%	1.34%	0.00%	0.36%	0.28%
Unlisted bonds	1.30%	1.24%	2.29%	2.19%	1.25%
	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>

Investment in securities by currencies

Securities in ISK	57.02%	57.00%	57.30%	58.53%	68.23%
Securities in other currencies	42.98%	43.00%	42.70%	41.47%	31.77%
	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>

Number of

Average number of paying fund members	645	584	574	585	
Number of full members at year-end	13,502	13,583	16,077	13,482	
Number of pensioners	238	76	65	105	

KEY INDICATORS

SPECIFIED PERSONAL PENSION DIVISION

	2020	2019	2018	2017
Rate of return				
Net nominal return	11.79%	10.99%	0.02%	0.21%
Net real rate of return	8.02%	8.10%	(3.13%)	(1.14%)
Investment securities				
Listed holdings in companies and funds	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%
Investment in securities by currencies				
Securities in ISK	62.90%	39.05%	60.92%	56.05%
Securities in other currencies	37.10%	60.95%	39.08%	43.95%
	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>	<u>100.00%</u>
Number of				
Average number of paying fund members	1,568	1,587	1,482	580
Number of full members at year-end	1,561	1,598	1,565	1,269
Number of pensioners	64	40	21	1